

AVE MARIA

Naročnina za celo leto za Ameriko \$2.50. Za Evropo \$3.00.
Naročnina za pol leta za Ameriko \$1.50.

List v obrambo sv. vere med ameriškimi Slovenci

ŠTEV. (No.) 5.

MARCH, 1st 1923.

LETO (VOL.) XV.

Rev. J. C. Smoley.

Pod križem se vsi snidemo!

Postno premišljevanje.

Ta je postavljen v padec in v vstajenje mnogim v Izraelu, in v znamenje, kateremu se bo ugovarjalo. Luk. 2, 34.

To prorokovanje starčka Simeona izpolnjuje se od tega časa vedno in se bo izpolnjevalo, dokler bo svet stal. Kristus, njegov nauk in simbol tega nauka, križ, je znamenje, kateremu se je ugovarjalo, to je proti križu so čivjali in se bojevali sovražniki resnice v vseh dobah in po vseh krajih. Boj proti križu divja tudi pri nas med našim dobrim narodom z vso silo. Surov neizobraženec, katerega je okužil, zastupil brezverski socializem, dviga bogoskrunsko roko in hoče uničiti to Kristusovo znamenje. Znamenje križa je bilo Judom pohujšanje, poganom blaznost, in vendar ni nobenega znamenja, naj si je polmeseč ali kako drugo znamenje, ki bi bilo zbralo okoli sebe toliko navdušenih pristašev, toliko spoznavalcev kakor ravno križ. Nobeno drugo znamenje ni vzbudilo v človeških srcih toliko ljubezni, za nobeno drugo znamenje niso prelili mučeniki toliko krvi, kakor ravno za sveti križ. Nobeno znamenje pa tudi ni imelo toliko sovražnikov kakor ravno Kristusov križ.

Pred Kristusom ni bilo sramotnejšega znamenja, kakor je bil križ. Bil je to, kar so v naši dobi vislice. Ni bilo sramotnejše, ni bilo hujše smrti, kakor smrt na križu. S križanjem so bile združene še druge hude kazni, kakor bičanje itd. Samo največje zločine so kaznovali s smrtjo na križu. Zato se je Simon iz Cirene branil na vse kriplje, da bi pomagal Jezusu nesti križ na Golgoto. Križe so potem zakopavali, niti največji revež bi se ne bil dotaknil lesa križa.

S Kristusovo krvjo pa je postal križ znamenje slave, znamenje zmage, kajti kristjan ne pozna nič vzviše-

nejšega, nič častljivejšega kakor križ. Zato piše apostol Pavel Galačanom (6, 14): "Bog pa ne daj, da bi se jaz hvalil s čim drugim, kakor s križem našega Gospoda Jezusa Kristusa." Zato skazujemo pri vsaki priložnosti čast križu, in dasi imamo posebne praznike v čast sv. križu (Praznik najdenja sv. križa 3. majnika in praznik Povišanja sv. križa 14. septembra), nam stavi sv. cerkev pred oči znamenje sv. križa celo svetopostno dobo s Kristusovim trpljenjem. Križ mora biti v postnem času predmet naših misli, naših premišljevanj, naših molitev.

1.— Sv. križ je znamenje, ki spremlja človeka od zibel do groba. Komaj pride otrok na svet, vzame ga skrbna mati v svoje naročje, in prvi pojav njene ljubezni je, da ga prekriža s križem na čelu. Glejte, prijatelji, s križem pozdravlja krščanska mati prihod otroka na ta svet, in kačarkoli ga pozneje polaga k počitku, ga prekriža zopet s sv. križem. Ko otrok zapuša domačo hišo, začasno ali za vedno, blagoslavlja ga stariši, tresoča roka, utrujena od dela, ga zopet prekriža na čelu. In ko pride čas, da se stariši ločijo od tega sveta, je njihovo zadnje opravilo, da še enkrat prekrižajo svoje otroke in se tako poslovijo in ločijo od njih. Otroci in prijatelji se poslovijo od ranjkih, da jim še enkrat prekrižajo njihova mrtva čela. Znamenje križa je pozdravilo človeka, ko je prišel na svet, z znamenjem sv. križa se človek zopet loči od tega sveta. Da, niti po smrti znamenje sv. križa človeka ne zapusti. V mrzle roke ranjkega devajo križ, pokrov rakve krasi križ, nad grobom kristjana dviga se križ, in znanci, prijatelji blagoslavlja grob z znamenjem sv. križa, ko prihajajo na grob molit.

2.— Podobno dela tuči naša duhovna mati sv. cerkev. V vsakem važnejšem trenutku našega življenja se poslužuje znamenja križa, da bi nam posredovala milosti

božje. V podobi križa obliva pri sv. krstu našo glavo in nas tako vpeljuje med svoje ude in nas povišuje v otroke božje in dediče nebeškega kraljestva. S sv. krizmo in znamenjem križa nas mazili pri sv. birmi škof na našem čelu, da bi prejeli od sv. Duha milost in moč, da bomo vero stanovitno spoznavali in po nji živeli. S sv. Rešnjim Telesom v podobi križa nas blagoslavlja duhoven, predno je položi na naš jezik, da bi nas opomnil in opozoril, da nam je Kristus, ki ga prejemamo v sv. obhajilu, prinesel odrešenje s svojo smrtjo na križu. Križ napravi nad nami duhoven, ko kot Kristusov namestnik očiščuje našo dušo grehov. V znamenju sv. križa mazili duhoven v zakramentu sv. poslednjega olja naše čute, ki so bili pogosto krivi naših padcev in nam podeljuje v najodločilnejšem trenutku življenja milost božjo, in če je v našo korist, tudi zdravje. Z znamenjem križa in s pokladanjem škofovskih rok podeljuje svojim služabnikom duhovno moč in jih tako usposablja za njihovo sveto službo. Z znamenjem sv. križa blagoslavlja duhoven združene roke ženina in neveste in posvečuje tako njuno zvezo v Kristusovem imenu. S sv. križem blagoslavlja cerkev naše hiše, s križem blagoslavlja mrtvo truplo kristjanovo, in blagoslavlja kraj njegovega zadnjega počitka, njegov grob.

Znamenje sv. križa ima kristjan pred očmi, kamorkoli se obrne. Pozdravlja nas z visokega zvonika, pozdravlja nas v cerkvi z vsakega oltarja, pozdravlja nas s stene v domači hiši. Povsod vidimo to sveto znamenje, da bi vedno mislili na Boga in njegove zapovedi, da ne bi pozabili svojega končnega cilja. Pobožen kristjan čuti vedno v srcu radost, če vidi križ. Zdi se mu, kakor da bi srečal svojega najboljšega prijatelja. Obstane pri njem za kratek čas, da bi se s križanim Kristusom vsaj v kratki molitvici pogovoril.

Le brezbožnež nima pozdrava za Kristusa, nima za Križanega besed, ki bi jih z Njim spregovoril. Le prepogosto mu sikne kaka bogokletna beseda z jezika. Ne razume besed, ki mu jih govori Križani. Njegovo srce je kakor zakrknjeno, je gluho, ne sliši besed Križa.

In vendar ima vsak, še tako preprost križec, za nas toliko svetih naukov, toliko krasnih opominov. Treba le dobro paziti in premišljevati, pa bomo pridigo Križa razumeli. In kaj nam govori Križ, kake nauke nam daje? Poglejmo pazljivo na križ! Štiri rameni kažejo na štiri strani. Eno tiči v zemlji, drugo kaže proti nebu, tretje na desno, četrto na levo.

Prvo rameno, ki tiči v zemlji, nas opominja na naš izvor iz zemlje. Iz prsti je vstvaril Bog prvega človeka, v zemeljski prah se bo zopet povrnilo naše telo. "V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh, dokler se ne vrneš v zemljo, iz katere si vzeti; zakaj, prah si in v prah se boš povrnil" (I. Moz. 3, 19). Premišljajmo minljivost našega življenja, sploh vsega pozemskega. Enkrat bo konec našega življenja, in ko bi še tako dolgo trajalo, enkrat se bo naše telo povrnilo v prah. Bodi cesar, vladar, bodi

revež, učenjak ali nevednež, starec ali mladenič, — — — vsi se povrnemo v zemljo, iz katere smo vzeti, vsi bomo morali umreti. Umrli bomo gotovo, pa ne vemo, kje in kedaj. Vsak dan je lahko naš poslednji dan! Tako negotovo je naše življenje! Smo le potniki na tem svetu!

Če smo potniki, kam pa potujemo, kam gremo? To nam pove drugo rameno: Proti nebesom! Da, v nebesih je naša prava domovina, tam je konec, tam je cilj našega potovanja. Kakor da bi nam klical Križ: "Iščite najprej božjega kraljestvo in njegove pravice, in vse drugo vam bo pridano" (Mat. 6, 23). "Kaj pomaga človeku, če bi si ves svet pridobil, na svoji duši pa škodo trpel?" (Mat. 16, 26).

Smo potniki, in dve poti ste pred nami odprti. Križ nam kaže z enim ramenom na levo, z drugim na desno. Cesta na desno pelje k zveličanju, cesta na levo v večno pogubljenje. Težka, težavna je pot proti nebu. Zveličar sam pravi o nji: "Ozka so vrata in tesna je pot, katera pelje v življenje, in malo jih je, ki jo najdejo" (Mat. 7, 14). O poti v pogubljenje pa pravi: "Široka so vrata in prostorna je pot, ki pelje v pogubljenje, in veliko jih je, ki po nji noter hodijo" (Mat. 7, 13).

Kolikokrat v življenju se nahajamo na takem razpotju! Naš razum nam pravi: Pojdi na desno, ne glej na težave in trpljenje, misli na konec! Toda naša narava, naša poželjivost se boji težav in nas vleče na pot, ki je bolj prikladna. Koliko jih koraka po tej poti! Cele čete jih vidimo! Poglej jih, kako so veseli, kako begajo od zabave do zabave. Pojdi še ti za njimi, tako nas vabi naša narava! Koga bomo poslušali? Naš razum ali našo poželjivost? Prijatelj, izberi si rajše težavno pot, ne boj se zaprek in težav, naj te ne ostrašijo, misli vedno na konec: Kratko veselje — — toda večno trpljenje! Kratko trpljenje in nadloge, pa večno veselje!

Tako govori vernemu srcu Križ. Poslušajmo njegove besede in jih premišljajmo, posebno v tem svetem postnem času. Lahkomišljen in brezverski človek ne ljubi križa, da on sovraži to sveto znamenje. Izogiba se ga, zasmehuje ga, v svoji zaslepljenosti dviga proti niemu svojo bogokletno roko. Mu bo li to kaj pomagalo? Bo li strl slavo in moč sv. Križa? Bo li premagal Križ? Ubog blaznež! Ko bi brezbožneži odstranili in uničili vse križe po celem svetu, bodo li odstranili i oni križ, ono "znamenje Sinu človekovega," ki se bo prikazalo na sodnji dan na nebu?

"In takrat se bo prikazalo znamenje Sinu človekovega na nebu; in tedaj bodo jokali vsi rodovi na zemlji in bodo videli Sinu človekovega priti v oblakih neba z veliko močjo in veličastvom" (Mat. 24, 30).

Poč sv. križem se bodo sešli vsi ljudje, ti, ki so ga ljubili in ga častili v največji radosti, oni pa, ki so ga sovražili in preganjali s strahom in grozo!

Vse poti življenja vodijo k križu, pod Kristusovim križem se bomo zopet vsi sešli!

LILIJA IZ RAJA.

K.

Proti večeru je že bilo, ko sta prva dva učenca potrkala na vrata nazareške hišice, katera jima je skrbna gospodinja takoj odprla.

"Bog z Vama," pozdravila ju je prijazno. "Kar naprej! Dobrodošla!"

"In s tvojim duhom, mati," sta ji odgovorila učenca, se ji po židovski šegi priklonila in vstopila.

V tem jima je pa že tudi Jezus prišel naproti in ju preljubenzjivo sprejel ter ju peljal v veliko sobo, kjer sta odložila svoje vrhnje sukne, kakor tudi palice in torbice, katere sta imela na ramah, viseče ob strani.

"Ali še ni nikogar?"

"Ne! Vidva sta prva," odgovori jima Marija. "Sedita in se odpočijta. Takoj vama bom pripravila malo večerje. Kajne, sta lačna?"

"Seveda sva, mati, pot je bila dolga in od poldneva že nisva ničesar pokusila."

Ko sta skupaj z Jezusom sedla za mizo, je odšla Marija v kuhinjo, da začne pripravljati večerjo. Bila sta to Jakob in Juda, sorodnika Jezusova, ki se imenujeta v svetem pismu večkrat tudi brata Jezusova.

Takoj sta začela pripovedovati Jezusu, kako sta obiskala ves svoj določeni jima okraj Palestine. Povedala sta, katere vasi in mesteca sta pred vsem obiskala in kako sta bila sprejeta.

Nista pa še dolgo govorila, ko sta potrkala na vrata druga dva učenca, ki sta imela zopet svoj okraj določen, da ga obiščeta. Tudi ta dva sta

bila prijazno sprejeta pri vratih od Marije. Vsem se je videlo, kako visoko spoštujejo Mater svojega Učenika. Kmalu za temi sta prišla zopet dva in predno se je popolnoma stemnilo, zbranih je bilo v nazareški hišici vseh dvanajst učencev. Zadnji, ki je prišel je bil Juda iz Karijota. Prišel je sam, ker njegov spremljevalec je že preje prišel, tudi sam. Ločili sta se pri pristavi Magdala, kjer je Juda še vedno opravljal službo oskrbnika za bogato Marijo, ki se je imenovala po tej pristavi Magdalenca.

"Je tvoja gospodarica doma?" ga vpraša Jezus, ko je vstopil.

"Da, Gospod! Doma je in težko mi je bilo oditi."

Jezus ga pomenljivo pogleda. Neke posebno žalostna milina se je zasvetila na njegovem obrazu. Juda je povsili svoj obraz, kakor bi se čutil nečesa krivega. Ni si upal pogledati naravnost v obraz svojemu Učeniku. Njegov pogled ga je preveč prestrašil.

"Če je pa morda to res tako velik prerok," si je mislil Juda," potem gotovo vidi v moje srce in ve, ča sem jaz z njim samo radi dobička, katerega mi njegovo prijateljstvo prinaša." Vendar rekel ni nič.

"Večerja je že pripravljena," je rekla v tem Marija, ko je stopila v sobo in pretrgala mučni prizor, kajti tudi vsi učenci so se spogledali, kaj bi to pomenilo.

"Prijatelji, vstopimo v obednico," jih povabi Jezus in vsi vstanejo in

gredo za njim, kjer posedejo na preproste revne klopi okrog podolgovate mize, kjer jih je čakala revna in priprosta večerja. Prisešla je k njim tudi mati Marija, tako so jo namreč splošno vsi apostoli klicali, kajti odkar so pustili vsak svoje družine in sorodnike in začeli slediti Jezusu, čutili so se v nazareški hišici, kakor doma. Jezusa so imeli za svojega očeta, zato je naravno, da so imeli Marijo za svojo mater.

Bila jim je pa tudi v resnici ljubeča mati ta dobra gospodinja Marija, mati njih Učenika. Njena nebeška milina, spojena z neko čudežno prisrčnostjo in ljubeznjivostjo, je vse takoj pridobila, da so jo vsi globoko spoštovali in častili in se posebno srečne čutili v njeni bližini. Posebno so to čutili ob takih prilikah, ko so se shajali s svojim Učenikom v tej hišici za nekoliko dni, da so se odpočili od vedne hoje in kjer jih je On poučeval in pripravljajal za njih vzvišeni poklic.

Nekateri so že vedeli nekoliko, kaj se je bilo zgodilo danes v sinagogi in kako bi bili kmalu Jezusa domačini ubili.

Marija jim je nekoliko natančneje povedala vse, kako je bilo v sinagogi in kako je hitela pod pečine, da bi tam prestregla Jezusovo telo, ako bi ga bili res pahnili. Razočarani in razburjeni so učenci vstali in skoraj vsi naenkrat zakričali: "Gospod, ali ne boš tolike trdovratnosti takoj kaznoval? Daj, da, pokličimo ogenj iz nebes na to ne-

hvaležno mesto."

Jezus se jim žalostno, vendar prijazno nasmehne. Pomiga jim z roko naj mirno nazaj sedejo.

"Bratje, sedite in se ne razburjajte. Ne veste kakšnega duha ste. Sin človekov ni prišel pogubljat, temveč zveličat. Tega ne pozabite," jim je rekel mirno.

"Da! Ne kličimo na nehvaležno mesto kazni božje, temveč usmiljenja božjega," se je pridružila Marija. "Ne bom nehala moliti za to milo mestece, dokler ne dobi milosti tudi ono."

"Vendar, mati, pomisli, da bi ti bili skoraj umorili sina."

"Ničesar ne morejo, kar bi ne bila volja nebeškega Očeta. Kar bo hotel Oni, ki ga je poslal, to se bo zgodilo," jim odgovarja Marija.

"Da, moja volja je volja mojega Očeta, ki me je poslal. Vendar pa, bratje, ali ne vidite velikega klica milosti božje ravno v tem, kar se je zgodilo, katerega to ljudstvo lahko čuje, ako hoče? Zakrknjeno je, ker vidi v meni samo sinu tesarja Jožefa, revnega, da najrevnejšega svojega someščana. Da bi moglo kaj dobrega priti iz tako revne hiše, iz tako nizke družine, to jih moti. Nesrečni napuh je tudi tukaj, ki brani milosti božji v srca. Zato so bili kaznovani ravno v tem svojem napuhu. Ali jim to veliko dejstvo, ko sem sredi med njimi, sredi cele velike množice mirno odšel, ne da misliti? Ali ne vidijo lahko svoje velike nezmožnosti? Ali bi jim to ne dajalo lahko veliko misliti?"

"O, saj bodo spoznali! Molila bom za nje," je rekla mati Marija.

In tako se je pogovor pletel dalje. Vsak izmed navzočih je povedal natančno svoje doživljanje na potu, na katerega ga je Učenik poslal, da bi pripravljaj njegov prihod. Zvečine so bila poročila zelo slaba, dasi je ljudstvo že veliko čulo o tem velikem preroku, ki je vstal med svojim narodom. Veliko so čuli o njegovih čudežih, katere je do sedaj že storil. Govorica o njih je šla seveda takoj po vsej deželi. Razni ozdravljeni so bili posebno glasni

oznanjevalci njegove slave. Tako na pr. sleporojeni, katerega je Jezus ozdravil, je bil tako vesel svojega ozdravljenja, da je šel po vseh vaseh v okolici in je pripovedoval ljudem, kaj se je zgodilo. In ker so ga zvečine poznali, se seveda nihče ni mogel načuditi, kako bi bilo to mogoče, da bi kdo samo z besedo ozdravil sleporojenega. Vendar vsa ta velika dela niso naredila na ljudstvo onega vtisa, kakor bi bilo pričakovati. Ljudstvo je bilo preveč utopljeno v posvetno, v materialno, mislilo in sanjalo je samo o svetnem bogastvu, o denarju, o premoženju. Vso srečo in ves svoj namen življenja je iskalo v tem. Vpljiv poganskega Rima, po katerega oblast je spadalo, je bil velik in se je vedno bolj in bolj širil tudi v najnižje sloje. "Panem et circenses" — Dajte nam kruha in zabave," je bil klic rimskega ljudstva. Židovsko ljudstvo je knalno enako klicalo, kajti vedno več in več Rimljanov se je naseljevalo po njih deželi in okuževalo narod. V Jeruzalemu in po vseh večjih mestih se je to najprej opazilo. Pozneje, je zašlo tudi mej podeželske ljudske mase. O tem so učenci žalostni pripovedovali svojemu Učeniku in mu povedali, da ga ljudstvo v veliko vaseh sicer želi, toda samo zato, da bi bilo priča čudežev. Nekateri namreč kar še ne verjamejo, da bi vse, kar čujejo, bilo res. Pravijo, da je to nemogoče, da mora biti vse le sleparstvo in prevara. "Na svoje oči hočemo videti čudež, potem bomo verjeli" so jim skoraj povsodi pismarji odgovarjali.

"Naj le pride ta Jezus iz Nazareta sem. Radi bi ga videli in slišali. Posebno ako bo kaj čudežev storil tu pred našimi očmi! Imamo veliko bolnih tukaj," so jim drugje rekli.

Marija je pazno poslušala ta poročila in večkrat ji je solza kanila iz očesa, ko je čula o propalosti svojega ljudstva. Samo ona je pravzaprav vedela popolnoma vso skrivnost Jezusovega bitja in življenja in kdo je on. Zato ga je od časa do časa pogledovala in videla globoko resnobo in neko pritajeno ža-

lost, s katero je poslušal ta sporočila. Pa vsikdar, kadar ga je pogledala, je videla v njem božjega Sina, Boga samega, ki je prišel zveličat človeški rod, iskat, kar je bilo izgubljenega. Zbolelo jo je, ker vsi čudeži, ki so vendar tako jasni, da jih lahko vsakdo vidi, ne morejo trdovratnosti ljudstva omehčati. In takoj ji je uhajala misel dalje, dalje in videla je križ, videla je Golgato, videla je svojega ljubljenega sina na križu. Ta poročila so dokazi, da se bo moralo to zgoditi, da ljudstvo ne bo sprejelo nauka Jezusovega in se ga ne bo oklenilo. Vsako materino ljubeče srce je pred vsem nagnjeno k velikemu upanju. Vsaka mati je mati upanja. Mati je, ki o svojem sinu vedno upa, da ne bo prišlo z njim tako daleč. Morda ve, da je kaj hudega za sina neizogibno. Pa vendar upa. "Morda se bo pa vendar še dalo odvrniti". Da, vse bo storila, vse bo poskusila, prosila bo, molila bo, vse, vse bo poskusila, da ga reši, da ga obvaruje zla. Saj je ona njegova mati, gotovo jo bodo vsi vpoštevali in tako bo odvrnila vse hudo.

Taka mati svetega upanja je bila tudi mati Marija. Vedela je, da mora sin na križ, da se bo pot njegovega zemskega življenja končala na strašni Golgati. Vendar pa je bilo njeno srce materinsko, zato polno svetega upanja. Morda se bo pa ljudstvo vseeno predrugačilo! Njegovi čudeži je bodo omehčali in prisilili, da ga bodo priznali in sprejeli kot svojega Mesijo. Molila bo, veliko molila in prosila nebeškega Očeta za svoj narod. Njena molitev je bila pa še vselej uslišana, bo gotovo tudi sedaj. Tako je bilo celo njeno življenje nekak boj mej kruto in nespremenljivo resnico ter upanjem, da se bo morda vendar še dalo spreminiti. In v takih slučajih je marsikaka grenka solza stekla po licu uboge matere. Navadno se je potem zaklenila v svojo sobico in se zatopila v globoko molitev, kjer je našla njena duša moči in srčnosti, da je zopet neustrašeno stopila pred golo trdo in strašno resnico . . . križ.

S p o m i n i .

G. M. Trunk.

(Dalje.)

IX. NA JEZERSKEM. — V BOROVLJAH.

Konfinacija, fej, ali je to grda beseda, a ne vem druge, ki bi izrazila to, kar je avstrijsko vojaštvo, oz. vlaža, v njo položila. "Konfin" pravimo pri nas široki gori. Mene so toraj prav po kroško konfinirali, poslali mej gore. Enako g. Meška. S Kranjci so malo bolj kavalirsko postopali. Hribarju so odkazali Solnograd, Koblarju Zagreb, Maslju, pisatelju "Gospodina Franjo," Klosterneuburg. S tem je bila kajpada Avstrija rešena in nemštvo zopet na konju, dokler ni oboje prišlo na psa.

Jaz sem 12. jun. došel na mesto svojega "povišanja" — Jezersko. Ne vem kako je prišlo, da je deželni predsednik, grof Lodron, izdal na ljudi neki "ferman," da naj dobro premislijo, predno podajo oblasti kako ovadbo. Vse je kazalo na naš slučaj, toliko, da imen ni bilo. Mor-da je gospod le še imel nekaj sramu pred javnostjo, a ker se oblast nikoli ne zmoti, ampak mora imeti vedno prav, so nas kljub očividnim lažnjivim ovadbam poslali v kot, kakor psa, ki tujcu zobe pokaže. To je hinavščina prve vrste. A saj vlada smo mi in nihče nima pravice naših ukrepov kritizirati.

Na Jezerskem je čas potekal, kakor povsod, v znamenju raznih kart. Ko bi človek papir jedel, bi se bil lahko zdebil od njih, ker teh je bilo na cente, masti in dužega pa še na funte ne. Oddajali smo zvonove, seveda ne da bi s prstom mignili za njih ohranitev, ker to je bilo najstrožje prepovedano. Kdo se bo pa tudi vpiral, ker so prišli z bazoneti ponje. Kolikor jih niso že prej, so jih pobrali zdaj. Zraven pa še vso bakreno, cinasto in svinčeno posodo in robo. Skoraj v vsaki hiši so imeli krasne bakrene lonce, ki so jih ob košnji, ko so imeli več najetih, nujno rabili. Jokali so skoraj, ko so jih znašali skupaj, a so vse dali, ker je šlo za "Avstrijo." Pre-

možnejši so imeli še stare cinaste posode, prave umetnine, lahko bi jih bili ohranili, a vse prav vse so položili "domu" na oltar. Kaj še? Saj vemo, da so zdaj te posode razpostavljene v raznih salonih onih, ki so dobro razumeli izrabljati — bebec. Pa zini besedico. Hotel sem jim dopovedati, da so umetnine postavno izvzete, pa so me Jezerčani tako postrani gledali, kakor apostoli Judeža, ko je dejal: "Zakaj se ni to prodalo in dalo vbogim." Kaj, ko bi Jugoslavija potrkala na "patriotična" srca. Bojim se, da bi videla mesto starih umetnin le pesti, vsaj v žepih. Pa ni bilo in ni samo na Jezerskem tako.

Istočasno, kot jaz na Jezerskem, je naš Ksaver Meško na Javorjih premišljeval čudna pota vojaške pravice. Sicer, kakor je bilo videti, mu v gotovih ozirih ondi ni bila ravno sila. Saj je za dve kroni lahko vsak dan pečenko jedel. Toda taka nežna pesniška duša, pa s prestriženimi peruti! Ni ga zdržalo. Prišel je, ne vem s kako "dozvoljo," v Korte, kjer je jedel mleko, ki mu pa tuči ni šlo posebno v slast. Pregnanstvo je le pregnanstvo. Če tudi želodcu ničesar ne manjka, srce ni mirno in če srce ni mirno, človek nima obstanke. Iz mlečnih Kort je hodil v Železno Kapljo po moko, ker samo mleko ne drži dolgo, in pa po — novice. Nekega dne mi piše: "Zvedel sem, da je deželni predsednik prepričan o Tvoji nedolžnosti, hočejo Te — v Borovlje." Ker so Borovlje najbolj razupita župnija na Koroškem, sem ob tej novici vskliknil: Naj me v uho pišejo!

Res dobim, ko sem moral radi Jezerskega nekaj pisati v Celovec, od generalnega vikarja miglje, da so Borovlje razpisane. A nisem prav nič reagiral na to, ampak molčal, kot miš, ko jo mačka pred luknjo čaka. Ni trajalo dolgo, kar dobim uradno: "Pozivljate se, da nam javite,

če mislite kompetirati za Borovlje. V tem slučaju bodo razpisane. Ako bi pa tega ne hoteli, bo začasno ostalo pri provizuri" . . . Zdaj sem se pač moral izraziti, kakor že. Na Jezersko je medtem prišel nov župnik, ki kaplana ni rabil. Toraj "vandrati" bo na vsak način zopet treba. Nazaj k sv. Križu ne smem. Kaj sem hotel, ugriznil sem v lesniko. . . Kmalu dobim od deželne vlade odlok: "Predlagan za Borovlje" . . . Šlo je čez vse glave. Borovčiči, ki so protestirali proti vsakemu župniku (tedaj raznih Križajev in Feinigo, še ni bilo), so bili brez sape. A vojska je, in bi bilo le malo nevarno. Svet se k sreči ni podrl.

Okrajno glavarstvo v Velikovcu prosim za "dozvoljo." Čakam osem dni, ni je; še teden, od nikoder; pišem, molče kot grob, ni "dozvole" ni odgovora. Grem osebno tja. V Velikovcu je "paševal" tedaj znani "Polenta-baron" Benz, ki je zaslužil to ime, ker je na pritožbo neke občine, da nima prav nobene moke več, odgovoril: "Potem pa naj ljudje polento kuhajo!" Iz tega so ljudje skleпали, da g. baron misli, da je moka za polento tako na debelo po dvoriščih nasuta, kakor sipa ob upadlih rekah, zato mu je dalo to ime.

Ko dospem v Sinčoves, sem bil priča strašne nemškutarske podivjanosti in posirovelosti. Dva srbska ujetnika sta prišla od Miklavčevega, oba že priletna, razcapana in stradana do kosti. Jugoslovanska bolezen-jetika jima je z motnimi in udrtimi očmi gledala iz izžetih obrazov. Kratko dva živa mrliča. Streslo me je, ko sem ju zagledal. A železničarska nemškutarija, velikovška fakinaža in sinška falotarija je začela rjoveti nad njima in ju psovati, da je bilo groza. Res, bila sta sovražnika, a kot ujetnika in do smrti izmозgana od vojnega moloha, ne. Najbolj zagrizen človek bi mirno in

s sočutjem gledal te smrtne podobe, a omenjeni koroški "junaki" niso bili ljudje, ampak zverine. In te vrste podivjanci so ob plebiscitu imeli tako polna usta "balkanizma"! Ujetnika sta stopala, lezla sta za menoj proti Velikovcu. Upam pa, da sta kmalu prilezla v boljšo domovino.

Na uradu so mi rekli, naj pridem popoldne. Ko se javim, mi pravijo: "Vi ne dobite potnega lista!" Tako toraj, zato so molčali kot grob. Stopim k okrajnemu glavarju. Strašno po baronsko me pogleda in pravi: "Ne, ga ne dobite, ker sem imel radi lovske karte že enkrat sitnosti z vami." Nezaslišano, kajne, en tak-le župnik pa dela baronu sitnosti. "Obžalujem," odgovorim kratko, "a zahtevam pismeno, da mi odrekate potni list. Šel bom kljub temu. Glejte tu odlok deželne vlade." — "A tako . . . no . . . veste" . . . je začel jecati, "se bom telefonično informiral." Pozvoni. Takoj zveza. Pri telefonu je sam deželni predsednik. Iz kupa prezidentov in grofov, s katerim ga je skoraj zasul, sem čisto razločno slišal odgovor: "Kako bo neki drugače šel na svojo župnijo! Saj sem ga venčar prezentiral." Prebito je barončka streslo. V petih minutah sem imel dozvolilo v rokah.

Od prvega januarja 1917. sem bil župnik v Borovljah. Petnajstega je bila inštalacija. Dvorni svetnik pl. Rainer, celovski okrajni glavar, je bil ravno "službeno" v Borovljah. Obsuli so ga z vprašanji: "Kako neki pride Trunk sem?" Baje je tudi sam začudeno gledal, ker je šlo preko njegove glave. A kaj hočemo, mej vojsko je vse mogoče.

X. Preobrat. — Konec vojske. — Narodni sveti. — Prvi poizkus na Koroškem.

V Borovljah nikoli nisem bil z dušo, a imam lastnost, da računam z razmerami kakoršne so. Žalostno je bilo gledati, kako so tu s slovensko deco ravnali. Vsega nisem mogel požreti, kmalu smo si bili v laseh. Pretili so mi, da bo občina proti

meni nastopila. Odločno sem jim povedal, da je v tem oziru meni občina lanski sneg. Ako jim ni kaj po volji, naj se le obrnejo na merodajno mesto, v Celovec. Pa se niso. Tlačili smo naprej. Požiral sem jih jaz, še bolj so jih pa požirali nemškutarski Borovčiči, katerih je bilo na papirju 2300, mej samo 119. Slovenci. V resnici je bilo pa Nemcev kvečjemu 130, z otroci vred. Papir je potrpežljiv, a nam je velike preglavice delal pri mirovni konferenci v Parizu.

Prešlo je leto 1917. in bili smo že v septembru l. 1918. Zmage ni hotelo biti, pa je ni bilo. Nekoč sem bil ravno v občinski pisarni. Pridrvi češki Nemeč, a vsaka njegova beseda je pričala, da je le nemški Čeh, prof. Rubner. Ne meni, pač pa, da bi jaz gotovo slišal, pravi: "Gospodje, ste že slišali najnovjše? . . . Včeraj zvečer sem bil pri vladnem svetniku. Zaupno mi je povedal, da stojte naši že onstran Piave." — "No, saj bo, mora iti in priti" . . . ker so začeli občinski očetje zadovoljno dajati duška svojemu veselju. Posebno blagodejno je moralo to "najnovjše" vplivati na občinskega "faktotuma" Kastnerja, "pangermana" Ogriza (njegova mama so najraje po "soveniji marnvali") in "Nemca" Gratze, iz Žitare vasi, ker so me tako škodoželjno pogledovali. Kakor boginja v Delfiju, sem tudi jaz kimal in zatrjeval: "Bo že prišlo!" Predno so mogli zaukazati, da se mora "zmagi" zvoniti, (no saj je samo navček, mrliški zvon še visel v zvoniku) je naše onkraj Piave "zgrevalo" in šli so menda precej hitro zopet nazaj. "Rakali" so, kakor je imenitno potegnil vojaško cenzuro nek prebrisan fant iz Podjune. Vse drugo je znano. Naenkrat so najbolj kričavi zmagovalci začeli udano govoriti: "Boljši grozen konec, kot groza brez konca." Kaj se hoče, v sili, kakor pravijo, je hudčič še z muhami zadovoljen.

V Celovcu smo imeli posvetovanje. Nismo še vedeli pri čem pravzaprav smo, a slutili smo. "Majniška deklaracija" nas je dvignila.

Zadnji dogodki so kazali, da bo nekaj. Pretresavali smo že vprašanje "Narodnih svetov" in "Narodnih straž." Medtem je izšel cesarjev manifest, ki nam je prinašal svobodo, seveda le na papirju in radi stisk tistih dni, ko je stara Avstrija stala pred sočnim stolom. Na to smo pa mi že začeli deliti. Pol Koroške, ne vsa, samo kar so jo ponemčili, mora biti naše. Profesor Hutter je našel Slovence tudi na Solnograškem, imena pričajo. Se ne da tajiti, vendar sem jaz svaril pred prevelikim apetitom, češ, da si bomo s preveč nemške in do kosti nemškutarske nesnage le želodec pokvarili. Samo kar je res slovenskega, reklamirajmo zase. Rezko odgovarja Dr. Müller, češ da bo zaráv slovenski želodec kmalu vse prebavil. Podpira ga Dr. Brejc na podlagi maksimalnega programa majniške deklaracije.

Postavili smo Narodne svete tudi za Rož. Borovnik, Turk, Stangl, Lečnik in jaz smo bili tisti izvoljeneci. Domov grede se z Borovnikom pogovarjava. Oba sva bila mnenja, da v Borovljah ne bo šlo. Odkod vzeti živila za toliko število delavstva. G. Smodej je sicer govoril o osemdesetih vagonih živil, ki so baje že pripravljena za Koroško. Ravnali smo se po koroškem receptu "lei lossn." Tako so ravnali vsi koroški Narodni sveti, razun našega — v Borovljah.

V soboto, 26. okt., okoli 10 ure, pride g. Borovnik k meni. "Gospod župnik," pravi, "kaj je storiti? Odrezali so nas od Celovca, pobrali brodove, odkod naj dobimo jesti? Pa morda greste k meni, tam smo zbrani pri posvetovanju." Greva. Misel podi misel. Kaj je? Kaj bo? Kaj treba ukreniti? V pisarni je polno ljudi. Večina "naših." Socialiste je zastopal njih vodja Stummer, sicer ne napačen človek. Predstavi se mi tudi neki Posinger, ki sem ga le po imenu poznal in morda slučajno katerikrat videl. Nekoč sva namreč stala z gospo Cvek, Borovnikovo hčerko, na vrtu, ko pride mimo neka gospodična, ki sem jo tudi že večkrat videl mimo župnišča hoditi.

Čisto hladno se z gospo Cvekovo pozdravite. “Kdo je ta gospodična?” jo vprašam. “Ali je ne poznate? Po-

singerjeva.” — “Nekoč sem slišal o nekem Posingerju. Ali ni Slovenec?” — “Veste,” pravi, “prej sve bile s Posingerjevo prijateljici, a zdaj med

vojsko mi je nekoč v obraz vrgla: “Prav za prav si pa ti tudi veleizdajalka.” Dosti sem vedel.

TVOJ NEDELJSKI TOVARIS

Piše Rev. J. C. Smoley.

DRUGA POSTNA NEDELJA.

Jezus vzame s seboj Petra in Jakoba in Janeza, njegovega brata, in jih pelje same posebej na visoko goro. —

Mat. 17, 1.

Kristus Gospod je vzel tri svojih učencev: Petra, Jakoba in Janeza in jih peljal same posebej na visoko goro: na tej gori se je pred njimi spremenil. Bila je to gora Tabor, “sveta gora,” kakor jo imenuje sv. Peter, na kateri se je odigral ta čudoviti dogodek.

“In se je spremenil pred njimi; in njegovo obličje se je zasvetilo kakor solnce, njegova oblačila pa so postala bela kakor sneg. In glej, prikazala sta se jima Mojzes in Elija in sta govorila z njim.” Oglasil se je pa glas iz oblaka, rekoč: “Ta je moj ljubljeni Sin, nađ katerim imam dopadajenje; njega poslušajte!” Apostoli so popadali od strahu na svoje obraze. Jezus pa je pristopil k njim in se jih dotaknil in jim rekel: “Vstanite in nikar se ne bojte!”

Na goro Tabor nas vodi cerkev današnje nedelje in nam kaže Jezusa v njegovem spremenjenju. “Videli smo njegovo slavo,” pravi sv. Janez. Cerkev hoče danes od nas, da bi se tudi mi, posebno ta sveti postni čas **spremenili**. Da, vsi se moramo spremeniti, vsi moramo iti na goro Tabor, na goro spremenjenja. Toda, prijatelji, **zakaj** in **čemu** se moramo spremeniti?

Na ti dve vprašanji vam hočem

odgovoriti v današnjem premišljevanju.

I. Zakaj se moramo vsi spremeniti.

Dve stvari nam treba uvaževati, ako hočemo imeti na to vprašanje pošten odgovor: 1. kaj zahteva od nas Kristus in 2. kaj nam pravi naša vest.

Kaj zahteva od nas Kristus? S kratkimi besedami se da to povedati: da bi se v vsem — — to je v mišljenju, govoru in dejanju — — ravnali po njegovem zgledu. “Zgled sem vam dal,” je rekel ob slovesu svojim apostolom pri poslednji večerji. To je torej naša dolžnost: da se obnašamo in vedemo kakor Kristus. Razumejte me dobro, prijatelji! Takih del, kakor jih je delal Kristus, Bog ne zahteva od nas; ne zahteva, da bi ozdravljali slepe, gluhe, neme, hrome, ne zahteva, da bi mrtve obujali k življenju, zahteva pa, da v vsem spolnujemo voljo nebeškega Očeta, kakor jo je spolnjeval On; da se vedemo proti svojemu bližnjemu tako, kakor nam je On ukazal: “Učite se od mene, ker jaz sem krotkega in ponižnega srca.” Pod bližnjim pa razumemo prijatelja in sovražnika.

To je naša dolžnost, to je pogoj našega zveličanja; kajti Kristus je določno rekel: “Kdor ne hodi za menoj, ne more biti moj učenec.” (Luk. 14, 27.)

Sedaj pa pogledjmo, kaj pravi k temu naša vest.

Prijatelji, vest nam pripoveduje

jako žalostne stvari. Daleč, daleč smo še, da bi hodili za Kristusom. V vsem moramo spolnjevati voljo nebeškega Očeta — — toda mi se za to voljo prav nič, ali le prav malo brigamo, ravnamo le prepogosto zoper njo, našo dušo tlačijo težki grehi. Obnašati se moramo proti svojemu bližnjemu, kakor nam je Gospod ukazal — — toda v našem srcu tli le sovraštvo in želja po maščevanju! Strasti razburjajo naše srce — — toda mi se jim ne ustavljamo! Skrbeti bi morali stalno za zveličanje svoje duše, imeti bi je morali vedno pred očmi — — a na dušo le redko mislimo! Prijatelji, taka pot ne pelje proti nebesom!

In to se mora spremeniti! Zato nas spodbuja sv. cerkev, da bi mi vsi stopili, posebno ta sveti postni čas, na goro Tabor, na goro spremenjenja, da bi se vsi spremenili: da bi se naš obraz zasvetil ko solnce, da bi bila naša oblačila bela ko sneg — — to se pravi: da bi v vsem našem dejanju in ravnanju iskali le Kristusa in hočili za njim, ki je rekel: “Jaz sem luč sveta,” da bi bila naša vest bela, čista ko sneg.

II. — Kako pa to storiti? **Kako se spremeniti?** To je gotovo jako važno vprašanje, na katero si treba dati dober odgovor, če hočemo svoj končni cilj doseči.

K temu treba imeti, pravim, najprej potrpežljivost. Koliko je že bilo ljudi, ki so začeli, pa niso imeli potrpežljivosti in niso dokončali svojega spremenjenja; mislili so, da bodo z lahkoto premagali vse, toda

zadeli so na razne težkoče in zapreke — — pa so obtičali!

Poglejmo v sv. evangelij. Kristus Gospod pelje svoje učence na goro Tabor, na goro spremenjenja. In kakšna je bila ta gora? Evangelist pravi: "visoka gora." Potovalci označajo njeno višino nad 3000 čevljev. Hoja na goro je bila torej težavna, polna truda, trpljenja; potreba je bilo apostolom potrpežljivosti. In apostoli so bili potrpežljivi; kajti vodil jih je Gospod.

In kdor hoče priti na visoko goro svojega spremenjenja, mora tudi imeti potrpežljivost; kajti ta gora je jako visoka. Poslušajte, kaj pravi sv. Pavel: "Potrpežljivosti vam je treba, da zvršujete voljo božjo in dosežete obljubo" (Hebr. 10, 36.) In Kristus sam imenuje hojo za seboj breme, jarem, da celo križ. "Kdor hoče priti za menoj, naj zatajuje samega sebe, vzame svoj križ na svoje rame in hodi za menoj."

Da, samozatajevanja je treba, in sicer obilo samozatajevanja, da ne bi privolili s skušnjave: Apostol Pavel pravi o sebi: "Tarem svoje telo in ga imam kot sužnja ujetega, da ne bi bil, ko druge učim, sam zavržen" (1. Kor. 9, 27.) Veliko samozatajevanja je treba, pravim še enkrat, že pri tem, da spolnujemo, kar je glavno: da neustrašeni spoznavamo Kristusovo vero, ker svet nam daje za to le križ. "Vzemi svoj križ!"

Bodite potrpežljivi! Ne obupajte, če se vam ta ali oni korak ne posreči; ne zapustite pota k dobremu, če se na njem tuintam spotaknete in morda celo padete. Kristus sam pravi v priliki o semenu, ki je padlo na dobro zemljo: To so ti, ki slišijo besedo in jo ohranijo v svojem srcu in obrode sad v potrpežljivosti.

Poglejmo še, kaj pravi evangelij še nadalje o gori Tabor, o gori spremenjenja: "Pelje jih posebej na visoko goro." Sam moraš torej biti, če se hočeš spremeniti. Samote je potreba! In kake samote? Biti moraš na samem, sam za sebe s svojo vestjo. Sprašuj svojo vest; in če najdeš kaj napačnega, otresi se tega;

če najdeš kaj krivičnega, nepopolnega, popravi to! Kdor ne sprašuje svoje vesti, ta ne ve, v čem se mu treba popboljšati.

Vidite, to je potrebno za spremenjenje: spraševanje vesti, to pa pogosto! Pravim: Dan za dnevom!

In v tako samoto se vedno podaš, kadar greš k sv. spovedi, tu te sliši edino le Bog — — je sicer duhoven, kateremu se spoveš, toda on je na mestu božjem. Kadarkoli stopaš v to samoto, vedno se izvrši s teboj spremenjenje — — le da bi pri tej izpremibi tudi ostal!

Da bo pa spremenjenje tudi stalno, pripravite v svojem srcu tri šotore, kakor jih je hotel pripraviti na gori Tabor sv. Peter. In kateri so ti šotori? Apostol Pavel jih označuje v svojem listu na Korinčane: "Sedaj pa ostanete vera, upanje in ljubezen, te tri." Naj živi v vašem srcu trdna vera v Jezusa Kristusa; naj biva v vašem srcu trdno upanje in zaupanje, da vas Kristus ne bo zapustil, če bote skrbeli, da hodite za njim; naj gori v vašem srcu iskrena ljubezen, ki vas bo vzpodbujala, da bote storili vse to, kar Jezus od vas zahteva.

Na to goro spremenjenja, prijatelji, vede vas sv. cerkev ta sveti postni čas — — milostljivi Bog naj vam v to podeli svoje milosti. Amen.

TRETJA POSTNA NEDELJA.

Blaženi so tisti, ki božjo besedo poslušajo in jo ohranijo.

— — Luk. 11, 28.

Veliko hvalo je izrekla o Kristusu Gospodu ona žena izmed množic, o kateri nam pripoveduje današnji evangelij: "Blaženo telo, ki te je nosilo!" A Gospod ji je takoj odvrnil: "Veliko bolj blaženi so tisti, ki božjo besedo poslušajo in jo ohranijo."

Da, prijatelji moji, to je pot k blaženosti: Poslušati božjo besedo in se po nji ravnati. Jezus Kristus je pot, resnica in življenje; kdor posluša njegove besede in hodi za njim, ta je na poti k večnemu življenju; kdor posluša njegove besede

in hodi za njim, ta je na poti k večnemu življenju, k blaženosti.

Kam pa moramo iti za Gospodom, da bi slišali njegove besede o potih, ki peljejo v večno življenje? Glejte, peljati vas hočem danes zopet na goro, kakor sem storil minuli dve nedelji; in sicer vas popeljem na goro, na kateri je Kristus nekoč učil množice in jim pokazal osmero potov, ki peljejo k blaženosti. To je gora Korun el Huttin blizu Kafarnauma; imenuje se tudi "gora blaženosti." Tu so se nekoč zbrale obile množice okoli Kristusa in on jih je učil rekoč: "Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo! Blagor krotkim, ker oni bodo zemljo poseđli! Blagor žalostnim, ker oni bodo potolaženi! Blagor njim, ki so lačni in žejni pravice, ker oni bodo nasičeni! Blagor usmiljenim, ker oni bodo usmiljenje dosegli! Blagor njim, ki so čistega srca, ker oni bodo Boga gledali! Blagor mirnim, ker bodo otroci božji imenovani! Blagor njim, ki trpijo preganjanje zaradi pravice, ker njih je nebeško kraljestvo!"

Osmero blagrov je tu učil Kristus Gospod, in o njih hočemo danes premišljevati.

I. — Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo!

Imetek, premoženje, posestva niso med vse ljudi na svetu enako razdeljena; so na svetu bogati in revni ljudje. Bogastvo se kaj rado vzame, revščina se kaj težko prenaša. Revež pogosto godrnja radi svoje usode, pogosto preklinja bogataša in ga zavida.

"Reveže bote imeli vedno med seboj," je rekel Gospod. Revščina ne bo nikoli s sveta izginila. In glejte On uči: "Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo." Koraga uči On tako, in kaj pomenjajo njegove besede?

Uči bogatine in reveže. In besede pomenjajo: Vi bogatini, ne povzdiguje, ne bahajte se s svojim bogastvom; vaš duh naj bo ubog — — bodite ponižni v svojih mislih in usmiljeni do svojega bližnjega, ki ni ma ničesar in morda strada. Vi re

veži ne godrnjajte; naj vaše oko ne gleda z nevoščljivostjo na premoženje, na bogastvo: bodite potrpežljivi!

Sv. Avguštín je skusil, kako resnične so besede: “Blagor ubogim v duhu!” Najprej je tudi on s svojim duhom hrepenel po bogastvu, pa kmalu je spoznal resnično, pravo bogastvo, da je to namreč Bog, in je vzkliknil: “O Bog, ti mi pripravljáš v nebesih neskončna bogastva, pripravljáš mi samega sebe; in jaz naj tu na svetu zahtevam od tebe zlata in srebra in dragih kamenov? Oh, nekđaj sem si želel vse to, pa nisem pomislili, da me čakaš v nebesih ti sam!”

2. — Blagor krotkim, ker oni bodo zemljo posedli!

V človeškem življenju ne gre vse tako gladko, kakor bi si človek želel. Mnogo težav, mnogo nepravil prihaja, mnogo žalitev od sovražnikov in prijateljev. Človeška jeza se le prerada vname in hrepeni po maščevanju. Kristus pa kliče “Zatajuj samega sebe” in “Blagor mirnim!”

Sam je bil miren. Pomislite le, kako ga je Judež na Oljski gori izdal s poljubom, a Kristus je ostal miren. Pomislite, kako mu je pred Anom dal hlapec zaušnico, a Gospod ga je mirno zavrnil. “Če sem govoril hudo, mi spričaj; če sem pa govoril dobro; čemu me biješ?” Tih, miren je bil, ko so mu Judje pljuvali v obraz in ga bili. “Učite se od mene, ker jaz sem ponižnega in krotkega srca,” nam pravi.

Ponižnost, krotkost, tihota je krasen dar, krasna lastnost; in blagor temu, kdor jo ima!

3. — Blagor žalostnim, ker oni bodo potolaženi!

Naša zemlja je dolina solz; mnogo joka je slišati na svetu — v revnih kočah in v bogatih palačah. Toda vsak jok ni zveličaven, vsake žalosti Kristus ne blagruje. Koliko jih joka, ker so prišli vsled greha v škodo. Tak jok ni veliko vreden.

Blagruje pa Kristus tega, kdor skesano objokuje svoje grehe. S tako žalostjo je bilo napolnjeno srce Davidovo; hudo je grešil; sam pri-

znava z žalostjo, da moči s solzami svoje ležišče. S tako žalostjo je bilo napolnjeno srce Petrovo; zatajil je Gospoda, in objokaval je ta svoj greh celo svoje življenje. S tako žalostjo je bilo napolnjeno srce Marije Magdalene, ko je klečala ob nogah Gospodovih in s solzami močila njegove noge. In takih skesanih spokornikov bi lahko naštejali celo vrsto. “Potolaženi bodo,” pravi Gospod; da, v resnici bodo potolaženi, ko bodo slišali besede: “Zaupaj sin, zaupaj hči, tvoji grehi so ti odpuščeni!”

— Blagor njim, ki so lačni in žejni pravice, ker oni bodo nasičeni!

Biti lačen in žejen pravice pomeni: hrepeneti po božji resnici, hrepeneti po popolnosti, po svetosti življenja. Kdor resnično hrepeni po tem, ta bo nasičen.

Kralj David je po tem hrepenel. “Kakor hrepeni jelen po studencih voda, tako hrepeni moja duša po tebi, o Bog! Mojo dušo žeja po Bogu — — kedaj pridem in se prikažem pred božje obličje?” (Ps. 41). Sv. Klemen, papež in mučenik, kojega ostanke sta nesla sv. Ciril in Metod skozi našo slovensko domovino v Rim, piše sam o sebi, da ni, dokler je bil še pogan, po ničemur tako hrepenel, kakor po resnici in kreposti. In njegovo hrepenenje se je izpolnilo, njegova žeja po resnici je bila ugašena: prišel je sv. Barnaba, učil ga resnice božje in ga pripeljal k studencu svetosti življenja.

5. — Blagor usmiljenim, ker oni bodo usmiljenje dosegli!

Stara legenda je, da se je vrnilo vse, ko je grešil prvi človek, v nebesa: mir božji in vse, kar je bilo krasnega na svetu. Samo en angel baje ni mogel zapustiti človeka — — bil je to angelj usmiljenja. Usmiljenje je šlo povsod s človekom, spremljalo je vsak njegov korak, delilo z njim vsako žalost, celilo vsako rano. Človeški rod se je množil, množila se je pa tudi beda. Bilo je potreba obilo usmiljenja. Bog sam je rekel: “Usmiljenja hočem, pa ne žrtev.” In v največji krasoti se je prikazalo usmiljenje, ko je sam Sin božji pri-

šel na svet, da bi zacelil naše rane in umrl na križu.

In ta nebeški Gospod zahteva in hoče, da bi bili tudi mi usmiljeni; da bi se usmiliili svojega bližnjega in mu pomagali. Kako to storiti, nam je jasno pokazal v priliki o usmiljenem Samarijanu. In da bi velikost usmiljenja še bolj pojasnil, je rekel: “Resnično vam povem, kar koli ste storili komu izmed mojih najmanjših bratov, ste meni storili.”

Blagor usmiljenim, ker oni bodo usmiljenje dosegli! Mi vsi potrebujemo božjega usmiljenja; bodimo torej usmiljeni, kajti: “S kakoršno mero bote merili vi, s tako se bo merilo vam,” pravi Kristus.

6. — Blagor njim, ki so čistega srca, ker oni bodo Boga gledali!

Boga gledati bo dano edino le čistim dušam. Kristus Gospod je pripeljal nekoč otročiče k svojim učencem in rekel: “Resnično, pravim vam: Če se ne spreobrnete in postanete, kakor ti otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo.” In zakaj so bili ti mali otročiči Gospodu tako ljubi? Bila je čistota, nedolžnost njihovih duš!

Za njo hitimo i mi! Naj nam bo v zgled deviška Mati Božja; naj nam bodo v zgled sv. Neža, sv. Alojzij, naj nam bodo v zgled vsi svetniki in svetnice božje, ki po besedah sv. Janeza spremljajo Božje Jagnje povsod v nebesih.

7. — Blagor mirnim, ker oni bodo otroci božji imenovani!

Nič ne razdira tako človeškega srca kakor nemir. Kjer je bil raj, dokler je vladal mir, tam nastane puščava, nastane pravo peklo, ko se je vgnezdil nemir. Nepokoj, nemir je v hiši, kjer oče in mati zanemarjata svoje dolžnosti; nemir je v hiši, kjer sin in hči ne poznata četrte zapovedi! Bog je “Bog miru” pravi apostol Pavel (Rim. 15, 33), in hoče, da bi vsestransko ohranili mir, da bi bili dobri otroci našega predobrega Očeta, ki je v nebesih.

8. — Blagor njim, ki trpijo preganjanje radi pravice, ker njih je nebeško kraljestvo.

Preganjanje trpi zaradi pravice,

kdor mora prenašati radi vere in čednostnega življenja sramotenje, zaničevanje. "Kdor hoče v Kristusu Gospodu pobožno živeti, bo trpel preganjanje," pravi apostol Pavel (II. Tim. 13, 12); in Gospod je sam rekel: "Če so mene preganjali, preganjali bodo i vas." Da, še več je prerokoval: da bodo njegovi učenci preganjani, zasramovani in umorjeni. Toda dodjal je: "Blagor vam, ko vas bodo kleli in preganjali in vse hudo zoper vas govorili zaradi mene; veselite se in radujte, ker vaše plačilo je obilno v nebesih."

Za preganjanje, prijatelji moji, nam v življenju ni treba skrbeti; sovražniki sv. vere bodo za to že poskrbeli. Toda bodimo stanovitni, ne ustrašimo se jih — radujmo se, veselimo se, da moremo vsaj nekaj za Kristusa trpeti!

Take poti blaženosti je učil Kristus na gori. Prijatelji, vtisnimo si globoko v srce besede današnjega evangelja: "Blaženi, ki božjo besedo poslušajo in jo ohranijo." Ravnajete se po besedah Gospodovih, pa se bo i nad vami izpolnila njegova obljuba: "Kjer sem jaz, tam bo i moj učenec." Amen.

ČETRTRA POSTNA NEDELJA.

Jezus je torej šel na goro in je tam sedel s svojimi učenci...
Tedad je vzel hlebe in jih razdelil med sedeče.
Jan. 6, 3 . . . 11.

Na tri gore nas je peljal sv. evangelij zadnje tri nedelje v duhu za Kristusom Gospodom: na goro skušnjav, na goro spremenjenja in na goro blaženosti.

Danes nas pelje evangelij zopet na goro za Kristusom Gospodom, in sicer na goro, na kateri je Kristus učil množice in storil velik čudež: nasitil je celo množico — samo mož je bilo do pet tisočev — s peterimi hlebi. Ta čudež je bil tako velik in je ljudstvo tako navdušilo, da so hoteli Gospoda postaviti za kralja. Toda Kristus jim je zbežal na goro sam, nam pravi evangelist.

Gora hlebov, gora kruhov, gora obhajila! Na to goro, prijatelji moji, nas hoče sv. cerkev sedaj peljati; hoče, da bi tudi mi od Kristusa prejeli kruh — — — ne ječmenov kruh, kakoršnega je imel po besedah evangelistov en deček, s katerim je Kristus potem čudežno nasitil množice, ampak drugi kruh, ki je neskončno vzvišen, kruh, o katerem je Kristus sam rekel: "Kruh, ki ga bom jaz dal, je moje meso . . . Kdor je moje meso, ima večno življenje." To je Presveto Rešnje Telo.

Na to goro torej nas hoče peljati sedaj v svetopostni dobi sv. cerkev; toda ne samo sedaj, i ob drugih časih pogosto v našem življenju — — dan za dnevom pripravlja nam Kristus nebeško ženitnino.

Sv. obhajilo, prijatelji moji, je nekaj velicega. Nujno je potrebno, da znamo ceniti sv. obhajilo. Zato hočem danes z vami premišljevati:

1. — **zakaj** moramo prejemati sv. obhajilo in

2. — **kako** je moramo prejemati.

—o—

1. — **Zakaj moramo prejemati sv. obhajilo?**

Dva poglavitna vzroka vam hočem navesti, zakaj moramo prejemati sv. obhajilo.

1. Prvič zato, ker nas Kristus sam vabi "Pridite k meni vsi, in jaz vas bom poživil." In spomnite se evangeljske prilike: "Človek je napravil veliko večerjo in jih mnogo povabil." Ta človek je Kristus, povabljeni smo mi.

Pomislite sedaj, kaj nam pri tej ženitnini, pri tej večerji daje! Daje nam samega sebe! "Jaz sem živi kruh, ki je iz nebes prišel . . . Moje meso je res jed, in moja kri je res pijača." V sv. obhajilu je ono sveto Telo, ki je bilo deviškem telesu preblazene Device vstvarjeno; je ona sveta Kri, ki je za nas tekla na križu. V svetem obhajilu je oni Gospod, ki se je iz ljubezni do nas včlovečil; je vsemogočni, nad sve sveti, večni Sin božji! To je moje Telo, to je moja Kri! Ko bi nas kak svetni vladar povabil k sebi na obed, kako bi bil vsak ponosen na tako

povabilo! In prijatelji moji, glejte, v sv. obhajilu vabi nas Bog sam, kralj kraljev.

Poglejmo v sv. pismo! Nekoč je prišel Kristus v Betanijo, kjer je umrl Lazar. Ko je Marta slišala, da prihaja Gospod, mu je šla nasproti. Potem je šla k Mariji, svoji sestri, in je rekla: "Gospod je tu in te kliče." In kaj je storila Marija? Sv. pismo nam pove: "Kakor hitro je to slišala, je brzo vstala in šla k njemu." (Jan. 11, 29.) Vstala je brzo in šla! Doma je bilo znancev in sosedov, ki so jo prišli obiskat in tolažiti radi Lazarjeve smrti; toda kakor hitro jo je Gospod poklical, je šla. Da, nebeškemu Gospodu prednost vedno in povsod! In ravno ta Gospod, ki je šel v Betanijo, ravno ta Sin božji, je sedaj tu na oltarju in kliče: "Pridite k meni vsi!" "Gospod je tukaj in te kliče," tako bi lahko rekel vsakemu kristjanu. Gospod sam je tu, kaj je na svetu, da bi nas od njega zadrževalo, da bi ne pohiteli k njemu?

Drugič moramo pristopati k sv. obhajilu radi obljub, katere je dal Kristus Gospod. Spomnite se le na dogodek, ko je Kristus Gospod Najsvetejše Rešnje Telo obljubil: "Delajte ne za jed, ki mine, temveč ki ostane v večno življenje, katero vam bo dal Sin človekov . . . Kruh, ki ga bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta . . . Ako kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj." Torej večno življenje obljublja temu, kdor prejema sv. obhajilo!

Gospod je nadalje rekel: "Kdor je moje Telo in pije mojo Kri, prebiva v meni in jaz v njem." Kristus prebiva v meni, če sem ga prejel v sv. obhajilu, in jaz prebivam v njem! Si li more človek še kaj več na svetu želeti? Če imam Kristusa, imam vse! Kristus, moj učitelj, mi bo vedno povedal, kaj moram storiti; Kristus, moj zdravnik, me bo zdravil, če bo moja duša bolna; Kristus, moja moč, me bo krepčal, ko bom slab; Kristus, moj pomočnik, mi bo pomagal, če bom padel; Kristus, moj tolažnik, me bo tolažil, če bom zdihoval pod križi in trplje-

njem tega sveta. Kristus, moja nebesa — — — in glejte, tega Kristusa prejemam v sv. obhajilu.

V kananejski deželi je izbruhnila lakota. Ko je očak Jakob slišal, da se v egiptovski zemlji prodajajo živila, je rekel svojim sinovom: “Kaj stojite tu? Slišal sem, da prodajajo v Egiptu živila, pojdite doli!” Ravno tako bi mogel tem, ki so povabljeni k nebeški večerji, k sv. obhajilu, pa ne gredo, reči: Kaj stojite tu? Bog sam vas kliče! Sin Božji se vam daje v jed; večno življenje vam obljublja, kaj stojite tu?

“Pridite k meni vsi,” vas kliče Gospod; “Gospod je tu in te kliče,” vabi vas cerkev; zato pa pogosto pristopajte k sv. obhajilu!

2. Kako moramo prejemati sv. obhajilo?

Iz gornjih besed je že razvidno, da je moramo prejemati z najskrbnejšo pripravo. Prejemamo Boga! Tri stvari naj vam navedem, tako

se pripraviti: priprava duše, priprava srca, priprava misli.

Duša bodi čista! Pri zadnji večerji je hotel Gospod Petru umiti noge, pa Peter se je branil: “Gospod, ti mi boš noge umival?” Ni se imel vrednega za to. Kaj še le, če hoče Gospod priti v naše duše! “Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho!” Nisem vreden; zato pa moram storiti, kar morem storiti, da bom imel čisto dušo. Zato pravi sv. Pavel: “Zato pa naj preskusi samega sebe človek in naj je od tega kruha in pije od tega keliha. Kajti kdor nevredno je in pije, si sodbo je in pije.”

Naše srce bodi polno ljubezni! Z ljubeznijo pristopimo k mizi Gospodovi, z ljubeznijo pozdravimo Kristusa Gospoda! To hoče naš Zveličar. Kristus Gospod je nekoč prišel v hišo farizeja Simona in mu rekel: “Prišel sem v tvojo hišo, pa me nisi poljubil” — — poljub je bil takrat znamenje prijateljstva in lju-

bezni. Ko prihaja Zveličar k nam, naj ne velja to očitjanje tudi o nas: “Prišel sem k tebi, pa me nisi poljubil” — — — pozdravimo Gospoda z iskreno ljubeznijo!

Naše misli naj bodo pobožne! Moramo vedeti, koga prejemamo. Vsaka raztrešenost, vsake druge misli moramo pri sv. obhajilu pustiti na strani. Kristus Gospod je pri sv. obhajilu naš gostitelj, vso pozornost moramo obrniti na njega!

Taka bodi torej naša priprava: iz cele duše, iz celega srca in iz vseh misli!

Prijatelji moji, sv. cerkev nas vabi za Kristusom Gospodom na goro obhajila. Poslušajte vsi njegov glas! Pristopite k svojemu Gospodu in sprejmite ga vredno! Naj bi vsak izmed vas po sv. obhajilu mogel klicati s prerokom Izaijem: “Raduj se, moja duša, in hvali Gospoda, ker veliki, sveti Bog prebiva v tebi! Amen.

Konrad Bolanden:

 Šentjernejska noč.

Zgodovinski roman.

Prosto preložil:

Rev. J. C. Smoley.

“Mislite li, da nas bo naš stari pohvalil radi našega junaškega čina?” vprašal je nek plemič. “Mislilim, da bo ravno narobe. Stari bo nagrbančil čelo in nam kratkoma lo prepovedal deliti plen.”

“Kako morate vi, baron Ribaud, trditi nekaj, kar mora užaliti vsakega plemiča? Vsakdo ima pravico, da svobodno razpolaga s svojim vojnim plenom.”

“Povedati vam hočem svoje vzroke, baron Dacier!” odgovoril je Ribaud. “Najprej nikar ne pozabite, da je Coligny glava celega telesa, katerega smo mi samo podrejeni udje. Radi tega nas bo grajal, — —

prvič ker smo za tri ure prekoračili določeno črto; — — drugič, ker smo nekoliko sto Hugenotov izpostavili nevarnosti, da jih zajame Balafre; — — tretjič, ker smo si hoteli samovoljno razdeliti plen.”

Po teh besedah so se začeli jezno pogledovati in stiskati pesti.

“Kdo pa mislite, da smo mi?” vprašal je Dacier. “Ali smo admiralovali najeti vojaki, ali nismo ravno tako plemiči, ki imajo iste pravice, kakor jih ima on sam? Jaz ravno tako lahko naštejem štiriindvajset prednikov, kakor jih našteje Coligny. On mi ne bo ničesar ukazoval, kar bi meni ne ugajalo.”

“Kar smo si v poštenem boju priborili, to je po starem običaju naše,” trdil je jezno drugi. “Nikakor ne morem razumeti, baron Ribaud, kako se morete vi odreči plemskim svoboščinam in pravicam, mejtem ko se istočasno borite za svobosčine in pravice, katere kralj tep-ta.”

“Tega nisem jaz nikoli storil, baron Regnier!” odvrnil je Ribaud. “Le ne nikakega nespোরazumljenja, prijatelji in bojni tovariši! Jaz sem vas hotel samo opozoriti, kaj lahko od Coligny-ja pričakujemo. Jaz mu priznavam pravico za ukazovanje ravno toliko, kolikor mu jo prizna-

va kdo drugi od plemstva. Če se je našemu poslu, ki smo ga takoj po zavzetju Montluca odposlali, posrečilo priti v njegov tabor, potem bote videli, da sem imel prav, — — videli bote to pred pretekom ene ure."

"Pravzaprav trdi Ribaux resnico," dejal je Dacier. "Ako natančno presodimo, igra admiral vlogo drugega kralja v Franciji. Čemu ne bi on igral kraljeve vloge napram plemstvu? On pozna sicer vzroke, zakaj je tlačeno, svojih pravic oropano plemstvo, zagrabilo za orožje proti kralju. On zna na dolgo in široko opisovati vse zvijske, s katerimi so Ludovik XI. in njegovi vredni nasledniki zatrli naše svoboščine. Z jezo, razburjeno govori o nasilstvu dvora, z ogorčenjem o odvisnosti in brezpravnosti plemstva, — — dobro! Kljub temu sem pa opazil stvari, ki potrjujejo Ribaudovo bojazn. Coligny je pričel glavo precej po koncu nositi. Sebi enakorodne vojne tovariše sprejema milostno kot kak kralj, — — njegove prošnje so slišati kot kak ukaz."

"Če res misli, da je on gospod, potem bo pa čas, da mu povemo, da se njegovi gospodoželjnosti nikakor ne bomo pokorili," rekel je Regnier. "Ne vem, kako more biti kak človek tako neumen, da misli, da se mu bo plemstvo Francije pokorilo, — — isto plemstvo, ki se bori za svoje pravice proti nasilnemu kraljevskemu dvoru."

"Imamo še dovolj drugih vzrokov, prijatelji, da smo oprezni pred novim veličanstvom," svaril je Ribaud. "Ali niste še opazili, kako gladi in boža Coligny pobožno ljudstvo pri vsaki priložnosti? Niste li opazili, kako dvorjani in se laska predikantom? Ne vidite li, kako vpliva ravno po njih na ljudstvo za svoje načrte? Le poslušajte kmete in nezavedno ljudstvo po mestih! Vsi prisegajo na "vojskovođjo božjih trum," na "drugega Jozuo." V tem je ravno zvijska. Ko bomo enkrat zatrli kraljevsko nasilje v Parizu, se bo pa Coligny vsedel na kraljev prestol in se opiral na ljudstvo, plemstvo bo pa bičal s škorpijoni."

"Vi vidite vse prečno, baron Ribaud!" ugovarjal je Briquemont. "Res, da se prilizuje Coligny ljudstvu in predikantom, — — tega ne bom tajil. Zakaj pa dela tako? Da jih okrepi v njihovem mnenju, da se bojuje za čisto božjo besedo in Kalvinov evangelij. Ta zvijska je neizogibno potrebna, da ohrani ljudstvo pri dobri volji. Misli li, da bi ljudstvo sicer ganilo z mezincem, da bi pripomoglo plemstvu do njegovih pravic? Ne, tako neumno ljudstvo ni! Ljudstvo sovraži plemstvo, pusti, da gredo stvari svojo pot, godrnja proti kraljevemu jarmu, ne bo pa ugrizlo. Če hočemo, da bo ljudstvo kaj storilo, če hočemo, da se bo ljudstvo uprlo proti kralju, potem moramo prijeti ljudstvo za njegovo najbolj občutljivo stran, — — za vero. Coligny ve to, zato pa ravna po tem. — — Sploh se pa admiral briga za božjo besedo ravno toliko, kakor vi ali jaz. Kdo bo prisojal tako pametnemu možu, kakor je Coligny, da bo smatral Kalvinove prismodarije za božjo besedo? Verjemite mi, pobožnjaško gobezdanje predikantov se Coligny-ju ravno tako gabi, kakor se gabi nam."

"Ti imaš pa jako čudne pojme o Coligny-jevi poštenosti," je rekel Regnier med smehom.

"V politiki ni nikake poštenosti," odvrnil je Briquemont. "Če hoče kdo v politiki uspevati, ta mora znati slepariti, se hliniti in dobro lagati. Ne pojemo li mi iste pesmi? Kako pobožno poslušamo ob navzočnosti ljudstva pridige predikantov! Ne prepevamo li psalmov? Ne divjamo li proti maši? Ne preklinjamo li papistovskega malikovanja, ne požigamo li cerkva in samostanov? Vse to spada k politiki, vse to so sredstva, ki nas vedejo k našemu cilju."

"Tvoja ljubezen do meniških ušes bo pa menda vendar le odkritosrčna?", dražil ga je baron Regnier.

"Le poročajte se iz mojega vratnega nakita, kakor vam drago! Rečem vam pa: Ta vrstica z dvesto štiriinpetdeseterimi meniškimi ušesi dokazuje pobožnemu ljudstvu neovrgljivo mojo sveto gorečnost za

božjo besedo in Kalvinov evangelij! Neumno ljudstvo niti ne misli, kečo si je ta nakit izmislil?"

"Kedo pa?"

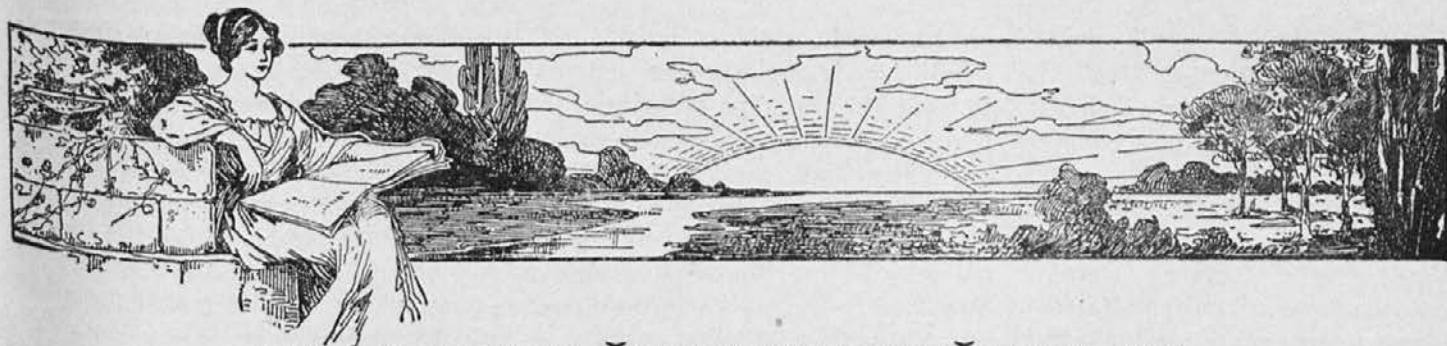
"Maščevanje!" dejal je Briquemont mrko.

"Maščevanje? Kako to?"

Briquemont je potegnil globok požirek iz bokala, potem ga postavil s kletvico na mizo.

"Če treba tem prokletim farjem zavijati vratove, požigati njihove jame, da bi zatrli vso to gadjo zalego po Franciji, potem sem jaz ravno tako dober Huguenot, kakor so Kalvin in njegovi zvesti pristaši v Ženevi ali Bernu. Nima li plemstvo tisoče in tisoče vzrokov, da sovraži to obrito sođrgo, da jo preklinja in se maščuje nad njo? Niso li ti prokleti hinavci skozi stoletja in stoletja glodali in žrli lastnino plemstva, kakor žro požrešne gosenice listje na drevju, dokler ni drevo popolnoma golo? Da, — — mi se bahamo z našimi starimi redovniki z njihovimi številnimi vejami in vejicami, toda zlato listje našega posestva so požrli ti nikoli siti trebuh meniških gosenic. Naši pobožni predniki so bili dovolj neumni, da so poslušali in verjeli sleparjem zvitih duhovnov in sipali gozdove, polja, selišča v njihove nenasitne bisage, ki nimajo nikakega dna, — — in sicer, ker so mislili, da bodo s tem rešili svoje duše! Naši pobožni predniki niso pomislili, da bodo njihovi potomci enkrat pravi ubožci, mej tem ko se bodo menihi mastili v izobilju! Poglejte okoli sebe v Franciji: ubožni gradovi, bogati samostani — — dobro rejeni menihi, kot preklje suhi baroni! Dobro! Sedaj bomo pa te pitane in napihanje farje tako dolgo stiskali in tlačili, dokler ne bomo iztlačili iz njih vsega, kakor so pozemske lastnine požrli. Za svojo osebo se popolnoma strinjam z mnenjem naših vnetih predikantov, da ne smemo prej mirovati, dokler ne bomo z mečem pokončali vseh Amalečanskih farjev."

Nato je zgrabil zopet jezno za bokal in ga izpil v dušku.

GLASNIK ŽENSKIH DRUŠTEV.

H. B.

Vendar sem jih "zguncal." Pa še iz zimskega spanja. Zakuriti je treba, pa polh, ki sedem mesecev spi, misli, da že Miklavž obeša po drevju žir in orehe in hruške ter podobni "kendi" zanj. Tam iz mrzle Minnesote, kjer človek šest mesecev sploh ne ve, če še ušesa in nos s seboj nosi, se je prva oglasila. Pravi da zato, ker bi si sicer morda mislil, da tamkajšne matere spe. Skoro gotovo je mislila reči da zato, da ne bi mislil, ne samo črnilo, tudi jeziki so jim zamrznili. A se je bala, da bi se jaz pri tem kaj ob ženske jezike obregnil. No, ta strah ni bil opravičen. Saj sem zadnjič rekel, naj teče, da bo gnalo mlinske kamne tri. Poleg tega bi jo pa tudi jaz lahko po svojem jeziku dobil, ki tudi ni posebno na dobrem glasu. Saj je zadnjič neka tuja ženska v naši hali dejala: "Ali je ta tisti, ki ima tako "špičast" jezik?" Jaz sam ne vem, je li bilo to obrekovanje, ali samo opravljanje. Le to vem, da iz moji hust pogosteje sršeni roje, kot čebele.

To pa ravno zato, ker ste me preveč samega pustile govoriti, dasi se nisimo tako zmenili, ko smo delali pogodbo za korner. Veste jezik je orodje posebne vrste, čisto nasprotno drugemu "špičastemu". Drugo "špičasto" orodje postane z rabo topo; timprej, čimbolj se rabi. Jezik pa ravno narobe. Bolj ga rabiš, bolj je "špičast." Zato pa če nočete, da moj postane sčasoma kakor šivanka, katere bodljaje boste same najbolj občutile, potem le glejte, da bo vaš korner vedno od vas samih zaseden, kakor topot. Po tej "jezikoslovni" razpravi naj dam besedo tistim, ki so

se k njej oglasile. To pa po vrsti, kakor so se oglasile.

Ely, Minn. 7. febr. 1923.

Častiti g. urednik.

Prosim, da bi tudi moje vrstice sprejeli na korner Maternih društev, ki ste ga nam v našem prelepem listu Ave Maria dali na razpolago. Oglašam se zato, da ne boste mislili, da tu na Ely vsi spimo. Možje da, žene pa ne. Zakaj naši možje še nimajo Društva Najsvetejšega Imena, kakor ga imajo že skoraj po vseh boljših slovenskih naselbinah? Ženske imamo svoje Materno društvo in to že nekako pet let. Dovolite mi, da vam nekoliko povem o njegovih ustanovitvi in koristi, ki ga je doslej imela naša župnija od njega.

Naša dobra žena in sestra Mrs. Mary Koščak je vedno rada brala list Ave Maria. Pri tem je spoznala, da imajo že skoraj po vseh naselbinah vstanovljena in lepo napredujoča Materna društva. Pa si je mislila: Zakaj bi ga tudi me ne vstanovile? Saj nas je tukaj vendar dosti slovenskih žena in mater, ki smo in hočemo ostati dobre katoliške žene in matere, kakor so bile naše. Mišljeno storjeno. Z navdušenjem je šla na delo za članicami. Vspeh je bil nenačakovano razveseljiv. Priglasilo in vstopilo jih je okrog sto. Spomladi je dobro kazalo. Jesen je bila pa bolj klaverna. Jaz mislim da zato, ker niso bile vse članice o društvenem namenu in dolžnostih zadostno poučene. Mislile so, da je to društvo kakor kaka bratovščina. Človek se vpiše, potem ima pa mir. Spolnjevanje bratovskih dolžnosti se prepušča njemu samemu. Nihče ga ne vpraša, ali

jih spolnuje ali ne.

A Društvo krščanskih mater ni te vrste. Treba prihajati na seje, kjer članice druga drugo v nemajo za vzor prave krščanske matere in žene, obenem se pa posvetujejo, kako bi mogle največ storiti za skupno mater naselbine, svojo s trudom postavljeno in z velikimi žrtvami vzdrževano cerkev, ter nje vedno večji napredek in procvit. Tega menda mnoge niso razumele. Ni jih bilo k sejam in zato tudi pri delu za cerkev ne. Postale so bolj imenske članice. Ena ali druga teh bi morebiti ne bila vstopila, ko bi ji bil celoten namen društva znan, kakor ji ni bil. Seveda pri tem društvene matere ne zadene nobena krivda. Ona ni mogla vsaki posebej razlagati društvenega namena, ter njegovih dolžnosti, tako v zasebni, kakor v občni prid. Ta ali ona, ki je dobro poučena in iz prepričanja vstopila, a se pozneje nekako ohladila za društvo, bi pa gotovo znova postala navdušena in vneta članica, ko bi se jo na novo spodbudilo. Da se to zgodi, da društvo doseže vsaj prvotno število vnetih, delavnih članic, bomo morale pač same malo bolj poagiritati. Brez tega v Ameriki ne gre, vsaj naprej in navzgor ne.

Vendar pa, kakor rečeno, društvo ne spi. Nikakor! Njegova dela kažejo, da ne. Cerkevna kurjava, ki človeku v naših mrzlih minesotskih cerkvah tako dobro de, lepa cerkevna oprava, kakoršno ima malo cerkva, krasna mašna oblačila, ki jih je tudi malokje videti, niso sicer izključno delo našega društva, pač pa je marsikak naš dolar vmes. Trikrat

je društvo s pomočjo dobrih možakov v ta namen priredilo "fer," ki se je vedno dobro obnesel. Tudi za sprotno olepšavo cerkve ob nedeljah in praznikih članice prav pridno skrbе. Kar drugo oltarna društva, to vrši pri nas Materno društvo. Upamo, da nam bo Jezus na priprošnje naše patrone Žalostne Matere Božje vse bogato povrnil, saj on edini razume težave in potrebe materinega srca in nam bo v svoji neskončni dobroti in usmiljenosti tudi pomagal. Že s tem je gospodom dušnim pastirjem po društvu veliko pomagano. Še več pa v drugem oziru. Dobra društvenica je dobra mati. Kaj pomeni dobra mati za otroke, ki so cvet župnije in naselbine, to naši gospodje duhovniki dobro vedo. Dobre matere postavljajo trden temelj, na katerem potem gospodje lahko dalje zidajo. Brez trdnega temelja hiša slabo stoji.

Pri tem imamo pa me matere težave, ker ne znamo dosti angleščine. Glede te so nam otroci čez glavo zrasli. Marsikatera mati bi imela pri vzgoji veliko lepše vspehe, ko bi angleščino dobro obvladala. To vam lahko povem iz lastne skušnje. Ko sem jih imela še samo pet, sem jih večkrat učila slovensko moliti. A skoraj pri vsaki besedi Očenaža so me vprašali, kaj ta in ona beseda pomeni. Seveda sem jim rada povedala. Poseben križ je bil, prvo punčko za prvo sv. obhajilo pripravljati. Jaz bi bila rada, da bi bila dobro podučena, ona pa tudi, posebno, ker se je bala, da jo morebiti ne bodo pustili. Večkrat je jokala radi tega strahu. Zažugala sem ji, da bo tepe na, če se ne bo naučila vsega, kar je treba. Pridno sem jo učila, seveda slovensko. Ko pa pride odločilen trenutek, katera bo šla, katera ne, mi prijoka domov, da ji je tista dekle, ki jih je učila, rekla, da ona ne pojde, dasi so druge še manj znale. Jaz jo vprašam, če so tudi Father Buh rekli, da ne pojde. Pravi, da oni tega niso rekli. S strahom se podam k njim. Potrkam. Prijazno, kakor vedno, so me sprejeli in poslušali moje pripovedovanje glede

otroka. Gredo gledat v imenik in pravijo, da je zapisana mej tistimi, ki bodo šle. Da se pa prepričajo, je li zadosti podučena ali ne, jo pričomene še enkrat vprašajo. Jaz jih opozorim na to, da sem jo slovensko učila, ker je angleško nisem mogla, naj jo tedaj po slovensko vprašajo. Storili so to in punčka je prav dobro odgovarjala, tako, da so mi podali roko, mi častitali in pristavili: Bog razume vse jezike. Zdaj že uživajo nebeško plačilo. Zaslužili so ga. Njih pota so bila večkrat trnjeva. Tisti, ki so jim ga stlali na pot, jih zdaj najbolj hvalijo.

Članica dr. Krščanskih mater.

Glede moških polhov, ki že pet let spijo, poleti in pozimi, ko ve živahno društveno delate, bi vam nekaj rad na glas povedal. Ker bi mi pa rekli, da v lastno skledo plujem, vam bom pa rajši na uho povedal. Veste, takrat, ko je Bog prve divjake s cepiči pobožnosti cepil, so moški sedeli v "oštariji" pri "Starem firkeljnu" in debatirali, kateri izmej starih patriarhov je največji. Prišli so do enoglasnega zaključka da Noe, ki je prvi trto zasadil. Eden je celo trdil, da zato ni v vodi vtonil. Sicer je drugi takoj pristavil: Zato je pa v vinu, vsaj enkrat, in s tem tako pohujšal svojega sina, da ga je moral potem prekleti. A možaki so te besede preslišali in takoj prešli na dnevni red — k pijaci. Tisto pa tako veste, da če divjak ni zlahtno cepljen, nikoli ne bo dajal debelih sladkih hrušk in jabolk, ampak le lesnike in drobnice, ki se jih še ose in sršeni ogibljejo, če imajo kaj boljšega. Enako je z moškimi srci. Vesele bodite, če vas pri vaši pobožnosti pri miru puste.

Če niso vsi prvi sadovi na drevesu ostali, in dozoreli, ampak je eden ali drugi zastal in pred časom odpadel, se ne čudite, to je splošna usoda sadov vsega življenja. Ko bi vsak cvet dosegel svoj končni cilj, bi se v dobrih letinah drevo polomilo od prevelike sladke teže. Ko bi vse živelo, in starost dočakalo, kar se rodi, bi življenje sčasoma res prekašalo živila. Celokupna narava

ima od Stvarnika ji dano lastnost, da se sama regulira. Nekaj podobnega je tudi z moralnimi drevesi, pri katerih je svobodna volja gonilna sila. Včasih se povspne do plemenitega cveta, zadela sad, a zopet kloni, da sad ne dozori. Brez takih nezrelih sadov ni nobeno društvo, nobena družba pod solncem, niti katoliška cerkev, ki nosi na sebi pečat svetosti. Gotovo pa je, da če se kdo za take zastale sadove, za take omrzle društvene ude zavzema, vpre vanje močnejše solčne žarke agitacije, združene z ljubeznijo, začno na novo zadelavati, se jačiti, krepiti, debeliti. Morda bodo malo drobnejši, a bodo vendar čakali jesen. Zato le pridno agitirajte za obnovenje društvenega življenja in delovanja mej njimi.

Popolnoma prav vam dam, da so materna društva za ameriške dušne pastirje desna roka, ako tako vneto in složno z njimi delujejo, kakor vaše. S tem kažejo, da se zavedajo svojega poslanstva, ki so ga dobre žene od prvega početka sv. cerkve, ne sicer kot Materna društva, pač pa kot krščanske žene in matere, imtele. Možaki sicer radi pravijo, da je vsega zla na svetu ženska kriva, ker je svoj nos vtaknila v drevo sredi raja in jo staknila. Pa to je precej jalov izgovor. Nauk naše sv. vere je, da nas prav za prav ni Eva pahnila v nesrečo, ampak Adam. Ko bi bila samo Eva padla, Adam pa ne, bi bil še zdaj raj na svetu, ker on je dobil, za se in za nas tiste nadnaravne darove od Stvarnika, ne ona, a jih tudi za se in nas vse zapravil. Tedaj njega začene večja krivda. Dosledno bi morala biti tudi njegova pokora večja.

Toda kaj vidimo? Ko je prišel drugi boljši Adam, Jezus Kristus, na svet in nastopil svojo apostoljsko pot, so bile ženske veliko bolj pripravljene svojo krivdo poravnati, kakor moški. Vidimo jih že v Jezusovi službi za razširjanje kraljestva božjega, še več pa pozneje v službi apostolov. Nimam namena o tem obširneje razpravljati. Pride pozneje na vrsto, dasi je že precej

časa, kar sem vam obljubil posebna ogledala. Sicer me še ni nobena vprašala po njih, znamenje, da bo slab biznes, a kaj zato. Duhovna ogledala kažejo človeku kakšen bi moral biti, ne kakšen je. V taka pridigarska ogledala se pa nihče rad ne gleda. Za danes povem le to, da je žena, bodi sama, bođi društvo, ki dela s cerkvijo in za cerkev, zvesta, zvesto svojemu prvotnemu apostolatu. Tako naj tudi ostane.

Kar pa tiče vašo vzgojo otrok, je pa radi jezika res zelo otežkočena. Otrok, katerega mati ne zna angleško, mejtem ko sam najraje angleško čeblja, dobi vtis, da več zna kot

mati. Včasih to tudi z besedo, pogledom, obnašanjem pokaže. — Materina avtoriteta in otrokovo zaupanje do nje, pri tem gotovo več ali manj trpi. Naravno je, da potem tudi vzgoja. A kaj hočemo. Mati mora vse storiti, da svojo avtoriteto kljub temu kolikor mogoče uveljavi. Če ima župnija svojo šolo, jo morajo pri tem tudi sestre podpirati s tem, da otrokom zabičavajo, da kakor obleka ne dela človeka, tako tudi jezik ne. Bog ne bo pri sodbi nikogar vprašal, kateri in koliko jezikov govori, ampak kako srce ima. Srce je pa nekaj mejnarodnega in njegov jezik, ljubezen, prav tako.

Razloček mej posameznimi obstoja v večji ali manjši bogovdanosti, glede katere je tista mati boljša učiteljica in vzgojiteljica, ki se zna bolje z Bogom v mejnarodnem jeziku ljubezni pogovarjati, ne ona, ki zna angleško.

Toraj le pogumno naprej v sesterski slogi: mej seboj, s cerkvijo in dušnim pastirjem. Pa še moške skušajte zbuditi iz zimskega spanja, da si vstanove svoje društvo Najsvetejšega Imena. Morda ob priliki letošnjega sv. misijona, o katerem slišim nekaj zvoniti.

Pozdravljene.

RAZNO.

DOPISA:

1.) Gospod urednik: — Tudi mi naročniki in naročnice Ave Maria se njenega tako vnetega in vedno zanimivega sodelavca Rev. Smoleja ob njegovi 50-letnici s hvaležnostjo spominjamo, ker so nam že toliko lepega napisali. Bog jih ohrani pri zdravju, da bi nam mogli še mnogo take dobre hrane pripraviti. — Z žalostjo pa smo sprejeli vest, da so Father Zakrajšek oboleli in morali iti v Florido iskat zdravja. Upamo in molimo vsi, ki jih imamo tu še tako v dobrem spominu, da bi se prav kmalu zdravi zopet vrnili v Chicago.

Družina Schneller, Brooklyn, N. Y.
Se je že vrnil, cvetoč kakor floridske palme; v veliko žalost nasprotnikov, ki so na njegovem kovaškem hrbtu že kapital kovali proti njemu. Upamo, da jim bo zdaj zopet pridno s kovaškim kladivom vračal, kakor doslej, tako poslej, še dolgo dolgo.

Urednik.

2.) Ne morem kaj, da ne bi omenila, kako so bili ljudje ginjeni, ko so na pročelni strani letošnje Ave Marije zagledali podobo tako drage jim Marije Pomagaj! Pri nabiranju naročnikov mi je najbolj ona pomagala. Vsaka se je rada naročila, ko je zagledala to milo podobo. Solze so mnogim stopile v oči, zamislili so se in mi začeli pripovedovati, kako lepo je bilo takrat, ko so še v starem kraju romali k njej na Brezje. Meni ni bilo nikoli dano ji pogledati v materinski obraz, sem premlada šla v Ameriko. Vendar sem vam v imenu vseh naročnikov zahvalim za to, da ste njeno podobo dali na pročelno stran. Upam tudi, da se bo uresničila Vaša želja, da se bo eden ali drugi, ko jo bo videl zopet vrnil k Materi nazaj. Bog dai.

Marija Mevžek, Cleveland, O.

ZAHVALE IN PRIPOROČILA.

Najtopleje se zahvalim prebl. Devici Mariji za zdravje v družini, ki jo še nadalje izročam in priporočam njenemu milostnemu varstvu. V ta namen pošiljam njej na čast za eno sv. mašo.

Mrs. Alojzija Zore, Cleveland, O.

Prisrčna hvala dobrote in ljubezni polnemu presv. Srcu Jezusovemu za prejete milosti. Presv. Srce Jezusovo, usmili se me vedno, ko se bom v svojih stiskah k tebi zatekla. Darujem \$1.00 za Glasnik presv. S. J.

Ana Virant, Aurora, Minn.

Naj se tudi jaz Mariji preč. Devici javno zahvalim, ker mi je izprosila ljubo zdravje. V ta namen pošljam \$1-50 za eno sv. mašo, 25 centov pa v dar.

Mrs. Josephina Lavtžar, McKinley.

V neki pravdi sem se zaupljivo obrnila na Marijo in sv. Antona, da bi se izkazala pravica, o kateri sem bila prepričana, da je na moji strani. Opravljala sem v ta namen devetdnevnic. Hvala Bogu, ki mi je na Marijino in sv. Antona priprošnje naklonil, za kar sem ga prosila. Da bi se še drugi v takih zadevah z zaupanjem k njima zatekli, posebno danes, ko je pravica tako teptana, še od takih, ki bi jo morali braniti, objavljam to svojo zahvalo. **N. N. Jugoslavija.**

Najsrčneje se zahvalim prebl. Devici Mariji za uslišane prošnje. Res Marija vedno pomaga, če se jo z zaupanjem prosim. Prilagam \$2.00 v dar listu.

Maggie Bukovatz, E. Helena, Mont.

Prisrčno se zahvalim dobri nebeški Materi, ki jo po pravici kličemo Zdravie bolnikov in presv. Srcu Jezusovemu, ki vedno usliši niene prošnje za nas, da mi je bolna hčerka zopet ozdravela. Prilagam za dve sv. maši, en dolar pa za list.

Mrs. Mary Udovič, Houston, Pa.

Neka žena mi je dala \$2.00, da vam jih pošljam za dve sv. maši in jo priporočim bravcem Ave Marije v molitev. Reva je že štiri mesece v postelji. Molimo drug za drugega, pa nam bo vsem pomagano!

Ana Lambert, Farell, Pa.

Lepa hvala prebl. Devici Mariji za prejete dobrote in uslišane prošnje.

Mrs. Lucija Kure, Chicago, Ill.

Moja hčerka je bila že večkrat bolna. A kadar jo zopet napade, se obrnem na Marijo Pomočnico. Nikoli zastoj. Naj bi Marija še nadalje milostno priporočala moje prošnje Bogu. Za vse dozdej prejete dobrote se ji prisrčno zahvalim.

Katarina Šute, Brooklyn, N. Y.

Priporočam v molitev sebe in svojega rajnega brata Franka Gornik, ki je umrl 27. dec. pretečenega leta, zapustivši tu ženo, sestro in več drugih sorodnikov. Bil je še mlad, komaj 41 let je imel, a že star Amerikanec. Kot 17-letni fant je prišel sem, iz Sodražice na Dolenjskem. Naj počiva v miru v tuji zemlji, ki mu je postala druga domovina.

Mrs. Agneza Bratelj, Clev. O. sestra.

Bolezen nas tare. Naj bi ljuba Mati Božja zopet vsem skupaj sprosila ljubo zdravje. V ta namen darujem za eno sv. mašo v čast Mariji Pomagaj.

Mrs. Mary Udovič, Calumet, Mich.

V dulutski bolnišnici leži bolna na živcih Mrs. Marv Dolinšek naša dolgoletna naročnica. Ker se ji je zadnje čase njena že parletna bolezen poslabšala, jo vsem bravcem našega lista priporočamo v molitev.

Nadalje priporočamo v molitev bolno Mrs. John Račić, našo tukajšno rojakinjo in ji na Marijino priprošnje želimo skorajšnega ozdravljenja.

NA RAZGLEDU.

H. B.

RIMSKE NOVICE.

Patron časnikařev. Dolgo so bili časnikařev brez svojega patrona. Nekateri so zasebno kot tacega častili sv. Pawla. Ponovno se je kateri oglasil s trditvijo, da če bi sv. Pavel danes živel, bi bil gotovo časnikař. A očiščno sv. cerkev apostola narodov nikoli ni proglasila za patrona časnikařev. Še zrakoplovci, ki so mnogo pozneje stopili na pozorišče, kot časnikaři, so prej dobili svojega zavetnika, oz. zavetnico — lavretansko Mater Božo. Za tristoletnico sv. Frančiška Sal., ki se letos obhajala, je pa sv. oče izdal posebno apostoljsko pismo, v katerem nam je tega ljubeznivega svetnika postavil za patrona. S tem pa ni hotel reči, naj bi katoliški časnikaři samo gladili in ljubeče božali. Saj pravi mej drugim, da je to tudi radi tega storil, ker je sv. Frančišek Sal. z neustrašeno odločnostjo branil pravice sv. cerkve in z apostoljsko prostodušnostjo razkrinkaval hinavščino mogotcev.

Kaj delajo fašisti? Reklo se je, da je italijanski fašizem v gotovem oziru isto, kakor naš Ku Klux Klanizem. Teško je reči, da ni prav nič na tem. Še težje pa, zaenkrat, da bi si bila glede svojih stremiljenj v kakem bližnjem sorodstvu. Glede narodnostnih teženj bodi, glede vere točasno ne. Oba se borita za ekstremni nacijonalizem, fašizem za stoprocentni italijanizem, Klani za stoprocentni amerikanizem. Toda mejetem ko so Klani obenem tudi stoprocentni sovražniki katolicizma, so fašisti, kakor pravijo zadnja poročila, celo za nekak katoliški preporod Italije. To pa ne samo v besedah, ampak v dejanju. Dolgo križ ni imel prostora v italijanskih javnih uradih, da niti pri malčkih v javnih šolah. General fašistov je ukazal, da mora križ nazaj v šole in v vse kraljeve urade doma in v inozemstvu. Krščanski nauk je bil izbacen iz šolskega programa. Mussolini ga je zopet vpeljal kot obvezen predmet. Redovništvo ni imelo posestnega prava. On jim ga je priznal. Framasonerija, ki mu je pomagala na stol diktatorja Italije, je že začela popraševati: Kako plačilo nam boš dal? On je pa odgovoril: "Kdor hoče biti fašist, ne sme biti framason." Ne hvalimo sicer dneva pred večerom, a gotovo je, da je

zaenkrat mej fašizmom in Klanstvom v verskem oziru razloček kot mej dnevom in nočjo.

Papež in Rusija. Lansko spomlad, kakor smo poročali, je prišlo mej Vatikanom in rusko boljševiško vlado do nekakega sporazuma, po katerem je bil katoliškimi apostolom dobrodelja dovoljen vstop v Rusijo, da pomagajo lakote umirajočemu narodu. Izrecni pogoj, pod katerim je boljševiška vlada to dovolila, je bil, da se dotični omeje izključno na dobrodeljno polje, opuščajo pa vsako misijonsko delovanje v smislu verskega zedinjenja. Sv. stolica je z dogovorjenimi navodili poslala na Rusko ekspedicijo enajstih redovnikov različnih redov in narodnosti. Pravoslavni, ne toliko v Rusiji sami, kakor izven nje, so pa to Vatikanu strašno zamerili, češ da Rim izrablja nesrečo pravoslavne Rusije v svoje namene. Vše njegovo prigovarjanje in zagovarjanje, da ne gre za kako versko propagando je zastoj. Zopet in zopet se oglasi kdo radi tega in zlije svoj žolč na Vatikan. Ruski pisatelj Marečkovski, ki živi v izgnanstvu v Berlinu, je poslal naravnost sv. očetu posebno spomenico v kateri tako v svojem, kakor v imenu cele pravoslavne cerkve v pregnanstvu, ostro protestira proti konkordatu, ki ga misli Vatikan skleniti z "mejnarodno boljševiško sodrgo." Seveda je bil njegov udarec udarec v vodo, ker za konkordat doslej sploh ni šlo. Kljub temu, da je Vatikan na to poslanico uradno odgovoril, da strahu, ki se ga boje, sploh ni, posamezni še vedno pogrevajo in bruhajo svoj srd proti rimski stolici. Zlasti srbski bogoslovci, katerim je treba, kakor Srbom sploh dosta vremena, da pride resnica do njih, pišejo obširne komentare k temu, polne orientalskega sumničjenja in zastaranih bizantijskih kletev proti rimo-katoliški cerkvi. Kajpada taka lažnjiva propaganda od njih strani ni voda na mlin zedinjenja, za katero bo prej ali slej šlo. S tega stališča se meni malo verjetno zdi, kar zadnje dni poročajo nekateri časopisi, da se Vatikan zadnje čase res pogaja z boljševiško vlado, da bi pustila katoliško duhovščino v deželo, ne samo kot apostole dobrodelja, ampak tudi kot apostole vere. Nisem kompetenten o tem izreči kakke odločilne sodbe. Le moje osebno mnenje je, da se bo Vatikan stokrat pre-

misli, predno bo z boljševiki o tem sklepil take pogodbe. Ti so kljub ustenju od danes do jutri. Ko se pravoslavje otrese teh vampirjev, se bo otreslo tudi vseh, ki so na katerikoli način in o čemerkoli z njimi kake zveze skleпали. V tem slučaju bi se prepad mej vshodno in zapadno cerkvijo le še bolj poglobil.

AMERIŠKE NOVICE.

Redovnica povožena. S Olimpija, iz kongregacije Notre Dame, učiteljica na šoli sv. Andreja v Clevelandu, je našla naglo ameriško smrt — pod avtomobilom. Šla je od dopoldanske šole, v družbi dveh otrok. Pihal je ravno hud veter. Eno poročilo pravi, da je radi tega šofer zgubil kontrolo nad avtomobilom, drugo pa, da je sestri veter redovni pajčolan vrgel čez oči, ko je ravno šla črez cesto in radi tega ni videla prihajajočega avtomobila. Eden spremljajočih otrok jo je v trenutku nevarnosti potegnill nazaj, a jo je v istem trenutku avtomobil že podrl. Nezavestno so jo prinesli na dom, kjer se je kmalu javil lastnik nesrečnega avtomobila. Ves obupan jo je zvrabil za roko in z jokajočim glasom klical: "Obžalujem, sestra, obžalujem!" Toda bilo je prepozno. Sestra je popoldne ob 4. umrla, ne da bi se zavedla.

Kolumb — žrtev vojske. Kdo bi si misli, da bo tudi naš Krištof Kolumb čutil posledice vojske. Saj bo vendar kmalu pol tisočletja, kar je odkril to blagoslovljeno zemljo, po kateri zdaj razni temni elementi svoje kozle prevračajo in jo tirajo nazaj v njeno divjaško stanje. In vendar mora tudi on čutiti, da je nevaležnost plačilo sveta. Druge velike moške pametni potomci vsaj po smrti slavijo in jim postavljajo spomenike. On je po stoletjih dobil — brco. Oregonski državni očetje, na čelu jim neki D. C. Lewis, delajo na to, da bi se dan odkritja Amerike, 12. okt., črtal kot šole prosti dan in mesto njega vpeljal 11. nov., dan sklenjenega premirja po svetovni vojski. Seve, ko bi Kolumb ne bil katoličan in kakor pravijo še tretierednik povrhu, tedaj "zaerizen" katoličan, ampak bi bil n. pr. framason ali Klan, vsaj po duhu, bi lahko mirno še naprej vžival to čast. O katoličanu pa velja: Naredil si svoje, hodi!

Vprašanja in odgovori.

1. **Vprašanje:** Jaz težko delam, potrebujem močne hrane, ali smem postne dneve večkrat meso jesti?

Odgovor: Kolikokrat hočete, razun petkov, pepelnične in velikonočne srede, ter dneva pred božičem, ako ni slučajno nedelja. Te dneve tudi enkrat ne.

2. **Vprašanje:** Moje delo sicer ni težko, a sem bolj slaboten, slabokrven, ali smem v postu večkrat meso jesti?

Odgovor: Kolikokrat vam drago, razun pravkar imenovanih dni.

3. **Vprašanje:** Moje delo samo na sebi ni težko, a zame kot žensko je, ali smem postne dneve večkrat meso jesti?

Odgovor: Brez skrbi, le imenovane dni ne.

4. **Vprašanje:** Jaz imam malega, ali mi je dovoljeno postne dni večkrat mesne jedi uživati, če že mesa ne, vsaj juho, da pridem prej zopet k moči?

Odgovor: Meso in juho, kolikokrat vam ljubo, razun omenjenih dni. Isto veija za čas, ko je še na potu.

5. **Vprašanje:** Ali smejo žena in otroci delavca, ki ima težko delo, tudi večkrat na dan meso jesti?

Odgovor: Ne, samo pri glavnem obedu.

6. **Vprašanje:** Jaz sem kuharica pri neki judovski družini in ji v petek seveda mesne jedi pripravljam, ali smem pokusiti, če sem dobro skuhala?

Odgovor: Smete, v kolikor je potrebno, ja se pričate.

7. **Vprašanje:** Meni včasih v četrtek malo juhe ostane. Da je ni treba zavreči, v petek z njo zelje zabelim, ali smem?

Odgovor: Ako juha služi res samo za zabelo, smete, ker zabela je dovoljena, katerakoli. Ako bi iz tega nastala zelnata mesna juha, ne smete, ker je postne dni tudi juha, ne samo meso prepovedano.

8. **Vprašanje:** V četrtek nam je nekaj mesa ostalo, pa sem ga v petek dala otroku, ki še ni sedem let

star, ali imam kaj greha zato?

Odgovor: Radi postne postave nobenega, ker cerkvene zapovedi so obvezne šele s spolnjenim sedmim letom. Z vzgojnega stališča pa to ni pametno, ker se mora otroku kolikor mogoče zgodaj začeti vcepljati spoštovanje do božjih in cerkvenih zapovedi, ne mu je pa spodkopavati.

9. **Vprašanje:** Ali res sme veliki četrtek vsak meso jesti?

Odgovor: Da, po novih cerkvenih določilih sme, a le enkrat, to je pri glavnem obedu. Večkrat pa samo taki, katerih nekatere smo zgoraj pod štev. 1—4 omenili. Prejšni zdržek je za veliki četrtek odpravljen in sicer ne samo za Ameriko, ampak splošno.

10. **Vprašanje:** Ali se res sme veliko soboto od opolne naprej meso jesti, kolikokrat kdo hoče in kakršno hoče, "žegeh" ali ne?

Odgovor: Da, veliko soboto opoldne jenja štiridesetdanski post in zdržek.

11. **Vprašanje:** Zdravnik mi je rekel, da sem slabokrvna, ali se smem postne dni večkrat do sitega najesti?

Odgovor: Smete, ker cerkev s postno postavo noče nikomur škoditi na zdravju, ampak se tudi glede tega drži pravila: Zdrava duša v zdravem telesu.

12. **Vprašanje:** Ali se smejo zdravi in krepki otroci postne dni večkrat do sitega najesti?

Odgovor: Smejo, ker cerkev brez razločka pravi, da se jim do 21. leta ni treba postiti.

13. **Vprašanje:** Ali se smejo taki postne dni večkrat do sitega najesti, ki so prekoračili šestdeseto leto, pa so še krepki in nimajo kakega posebnega dela?

Odgovor: Smejo, ker cerkev splošno govori, da z začetkom eden in šestdesetega leta jenja postna postava.

14. **Vprašanje:** Čisto smo pozabili, da je kvaterna sobota, pa imamo "ohcet" napovedano. Vse se že pripravlja, prestaviti je ne kaže, kaj

raj storimo?

Odgovor: Za vsak slučaj povejte g. župniku. Če bi že drugače ne bilo zadostnega vzroka, da smete meso jesti, vas bo on za to priliko oprčil. Novo cerkveno pravo mu za posamezne slučaje daje oblast, da posamezne osebe, kakor tudi večjo skupino, iz pametnega vzroka lahko oprči postave zdržka.

15. **Vprašanje:** Ali smejo tisti, ki jih veže postna postava, to je, ki se smejo samo enkrat na dan do sitega najesti, piti kar hočejo in kolikor hočejo?

Odgovor: Ne, samo tiste pijače, ki niso redivne, kakor vino, čaj, črno kavo; ne pa mleka, kakao in podobnih.

16. **Vprašanje:** Ali morajo tisti, ki so vsled oblastvenega dovoljenja oproščeni posta, ali zdržka, to s kakimi drugimi dobrimi ali spokornimi deli nadomestiti?

Odgovor: Navadno ne, le svetuje se jim. Ako bi pa kak škof to zahteval in zapovedal, bi ne imeli smrtne greha, ako bi opustili nadomestno dobro delo.

17. **Vprašanje:** Prejšna leta sem v postu rada hodila h križevem potu, zdaj sem pa boleha, si ne upam v tem mrazu ven. Doma premišlujem Kristusovo trpljenje, da lažje prenašam svoje. Ali imam pri tem tudi kake odpustke?

Odgovor: Najbrže ne, a jih prav lahko dobite, vse, kakor če bi šli v cerkev h križevem potu. In sicer na ta le način: Najprej morate dati en križ na odpustke križevega pota blagosloviti. Potem pa kadar hočete odpustke križevega pota dobiti, vzemite ta križ v roke, molite štirinajst Očenašev, Češčena Marij, Čast bodi . . . za vsak "štacijon" enega, ter premišlujte vmes Kristusovo trpljenje, ni potreba vsake skrivnosti posebej. Nato pridenite še pet Očenašev, Češčena Marij in Čast bodi na čast petim ranam Jezusovim. Slednjič še en Očenaš, Češčena Marijo in Čast bodi po namenu sv. očeta. Če ste to opravili, i-

mate vse odpustke križevega pota. Pobožnost jih pa istočasno lahko več opravlja. V tem slučaju le tisti, ki naprej moli, drži blagoslovljeni križ v roki. Zelo bi bilo to pobožnost priporočati onim rojakom, ki žive kje daleč od cerkve in ne morejo k sv. maši zapovedane dni. Najboljše nadomestilo bo zanjo. Težko bolnim je pridobivanje odpustkov križevega pota še bolj olajšano. Druzega jim ni treba, kakor da s skesanim srcem in kolikor mogoče tudi z ustmi molijo: "Tebe tedaj prosimo, priidi svojim služabnikom, ki si jih s svojo dragoceno krvjo odrešil na pomoč." Nato pa vsaj s srcem za kakim drugim molijo še tri Očenaše, Češčena Marije in Čast bodi in odpustki so dobljeni.

18. **Vprašanje:** Ali se sme mesto postajnega križa za pridobitev odpustkov križevega pota rabiti tudi v ta namen blagoslovljene rožne vence?

Odgovor: Nekaj časa je bilo to mogoče. Toda kongregacija sv. oficija je z odlokom dne 24. jul. 1912. to preklicala. Danes so torej križepotni rožni venci kot taki izveljavne.

—○—
KNJIŽEVNOST.

Scouting for Secret Service. — Spisal Bernard F. J. Dooley. — Izdali P. J. Kenedy & Sons, 44 Barclay Street New York. — Stane po pošti \$1.35. — Krasna knjiga, katere se bo vsak mladi amerikanec zveselil. Romantična povest. Doživlja ji dveh dijakov, ki sta šla na počitnice v pragozde k stricu, pri tem pa nevede in nehote pomagala tajni policiji, da je prišla na sled glavnemu skrivališču največjih New Yorških zločincev, za katerimi je policija leta zastoj poizvedovala. — Cela povest je tako zanimiva, da je bo Vaš deček težko odložil, ko je bo začel čitati. To bi bil tudi krasen dar za božič ali novo leto. Naroča se pri izdajatelju. Posredujemo radi tudi mi.

Influenca

napada ljudi z veliko naglico. Huč prehlad, bolečine v glavi, hrbtu in stegnih, okorele mišice, mrzlica in splošna potrtost je nekaj njenih znamenj. Kaj storiti? Ostanite v postelji oziroma doma, dokler traja bolezen ter jemljite

SEVEROVE TABLETE ZOPER PREHLAD IN GRIPO

Ravnajte se po navodilih na zavojčku. Cena 30 centov.

Ker so dihalni organi skoraj vedno prizadeti, je pametno, da imate doma pri rokah

SEVEROV BALZAM ZOPER KAŠELJ

Cena 25 in 50 centov.

Grlo je večkrat vneto in rdeče, toda jako bo pomagalo, če uporabljate

SEVEROV ANTISEPSOL

za grgranje grla ali izpiranje nosa. To sredstvo obdrži dihala čista in prosta bacilov. Cena 35 centov.

Zgoraj navedena zdravila prodajajo v lekarnah.

Vedno vprašajte za "Severova" in ne vzemite drugih.

W. F. SEVERA CO., — — CEDAR RAPIDS, IOWA

ROJAKI

kateri želite dobiti iz starega kraja sorodnike ali prijatelje in jim želite poslati prošnje (Affidavit) se obrnite pis-

meno ali osebno na:

Michael Zeleznikar

☞ SLOVENSKI NOTAR ☜

(v uradu "Edinosti.")

1849 West 22nd Street,

CHICAGO, ILLINOIS.

ALI VEŠ?

"Ave Maria" in "Edinost"

STE SI KAKOR

Maria in Marta.

Z A T O

ako prihaja v tvojo hišo samo Ave Maria, takoj se vsedi in pokliči vanjo še Edinost. Vedi, da potem Ti glede katoliškega prepričanja ne boš mrtvi Lazar. Če si bil dozdej, Te bo pa Gospod po njih poklical iz groba.